

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 27 – 28 marca 2015 r. na kierunku „leśnictwo” prowadzonym w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, w dziedzinie nauk leśnych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanym w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Krzysztof Pulikowski (członek PKA);

członkowie:

- prof. dr hab. Antoni Buraczewski (ekspert PKA);
- prof. dr hab. Zbigniew Sierota (ekspert PKA);
- mgr Agnieszka Socha-Woźniak (ekspert ds. formalno–prawnych PKA);
- Tomasz Rakoczy (ekspert PKA, przedstawiciel PSRP).

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „leśnictwo” prowadzonym na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie przeprowadzona została z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2014/2015. Komisja po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku. Informacje na temat wyniku poprzedniej oceny zamieszczone zostały w Załączniku nr 3 do niniejszego Raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Poprzedzona była zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z przedłożonym przez Uczelnię Raportem Samooceny oraz podziałem zadań pomiędzy członków Zespołu. Raport z wizytacji opracowano na podstawie Raportu Samooceny oraz dokumentacji przedstawionej przez Uczelnię w toku wizytacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni oraz Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, wizytacji infrastruktury dydaktycznej oraz przeglądu losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. **Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.**

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie jest uczelnią kontynuującą wieloletnie, sięgające początku XIX wieku, tradycje kształcenia rolniczego. Misja Uniwersytetu została określona w uchwale Senatu z 2003 r. i zamieszczona jako preambuła do Statutu Uczelni, a zgodnie z nią Uczelnia „...przygotowuje Kadry do pracy w szeroko pojętej gospodarce żywnościowej i leśnej oraz kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego, zdolne do sprostania współczesnym wymaganiom zrównoważonego rozwoju opartego na ekologicznych zasadach gospodarowania i korzystania z zasobów Ziemi. Przewidując kierunki przyszłego rozwoju gospodarki, Uczelnia przekazuje przyszłym absolwentom nowoczesną wiedzę i umiejętności w zakresie nauk rolniczych, leśnych, biologicznych, ekonomicznych i inżynierskich” i oczekuje od absolwenta powiązania wiedzy technologicznej z umiejętnościami doradczymi i odpowiednią wiedzą ekonomiczną”.

Elementem misji Uczelni jest ponadto utrzymywanie bliskiej współpracy z uczelniami akademickimi i innymi ośrodkami naukowymi, a także z instytucjami z obszaru rolnictwa. Uczelnia uznaje, że współpraca taka „...sprzyja poszerzeniu oraz uzupełnieniu oferty edukacyjno-badawczej mającej służyć w zaspokojeniu potrzeb społecznych i cywilizacyjnych w przyszłości.”

Swoją misję Uczelnia spełnia realizując przyjętą strategię, której elementy zostały opisane w formie dokumentu pn. *Strategia rozwoju Akademii Rolniczej na lata 2008-2015*, zatwierdzonego Uchwałą Senatu nr 17/2008 z dnia 22 lutego 2008 roku. Misją Uczelni jest „sprostanie wyzwaniom współczesności, a szczególnie postępującej globalizacji gospodarki oraz przestrzeni edukacyjnej i badawczej. Oferta edukacyjna uwzględnia wszystkie sfery działalności specjalistycznej w sektorach rolnym, leśnym i żywnościowym i jest odpowiedzią na dynamicznie zmieniające się uwarunkowania społeczno-ekonomiczne a także potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnych, odnoszące się do ochrony i kształtowania środowiska”. Uczelnia dąży do ustawicznej aktualizacji i udoskonalania programów kształcenia oraz poszerzając zakres przedmiotów przyrodniczych i humanistycznych. Integralną częścią działalności są badania naukowe oraz proces dydaktyczny.

Wydział/kierunek korzysta z dziedzictwa intelektualnego i tradycji Uniwersytetu Jagiellońskiego, na którym już w 1890 r. podjęto kształcenie akademickie w zakresie nauk rolniczych i leśnych, z którego wywodzi się Uniwersytet Rolniczy.

Misja Wydziału wyznacza nurt dążeń kontynuujących tradycję kierunku i obejmuje elementy strategiczne, w szczególności: (a) poszerzenie i pogłębienie wiedzy w pracy naukowej i dydaktycznej w zakresie leśnictwa opartego na naukach przyrodniczych oraz technicznych i ekonomicznych; (b) wpłynięcie na wzrost w społeczeństwie świadomości walorów lasów i leśnictwa, poszanowania środowiska naturalnego oraz właściwego nim zarządzania; (c) w dążeniu do uzyskania najwyższych standardów kształcenia uniwersyteckiego otwarcie się na wszystkie osiągnięcia naukowe; (d) w procesie dydaktycznym uwzględnianie oczekiwań płynących z przeobrażeń społeczno-gospodarczych; (e) dokładanie starań, aby absolwenci posiadli nie tylko szeroką wiedzę teoretyczną wraz z

¹Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

umiejętnością praktycznego jej stosowania, zwłaszcza kompetencje potrzebne do pracy w leśnictwie i instytucjach zarządzających środowiskiem przyrodniczym; (f) utrzymywanie kontaktów z potencjalnymi pracodawcami absolwentów, jednostkami gospodarczymi i organizacjami społecznymi, uwzględniając ich opinie w ukierunkowaniu procesu dydaktycznego wszystkich szczebli.

Strategia rozwoju Wydziału Leśnego na lata 2013 – 2016 zawiera program działania, obejmujący cztery podstawowe obszary jego funkcjonowania, to jest: kształcenie studentów, badania naukowe, rozwój kadry oraz współpraca z podmiotami gospodarczymi i instytucjami w celu umocnienia pozycji Wydziału i jego dalszego rozwoju.

W ramach obszaru kształcenia celem działania „...*jest przekazywanie przyszłym absolwentom wiedzy opartej na najnowszych osiągnięciach zwłaszcza nauk leśnych i przyrodniczych, umiejętności jej kreatywnego stosowania w praktyce oraz kompetencji społecznych, niezbędnych do podejmowania zatrudnienia w Państwowym Gospodarstwie Leśnym „Lasy Państwowe” (dalej: PGL LP), a także w przedsiębiorstwach, samorządach terytorialnych i instytucjach związanych z szeroko pojmowanymi zagadnieniami środowiskowymi i przyrodniczymi*”.

Powyższe zadanie Wydział stara się realizować poprzez poszerzanie oferty dydaktycznej i jej systematyczną aktualizację. Wpisuje się to do misji Uczelni i Wydziału, w której określono, że po przemianach społeczno-gospodarczych od absolwenta wymaga się nowego rodzaju kwalifikacji umożliwiających „... *powiązanie przygotowania technologicznego z umiejętnościami doradczymi i wiedzą ekonomiczną*”.

Program studiów, w którym zaproponowano po dwie specjalności na studiach I i II stopnia, dodatkowo uzupełnione na studiach I stopnia dwoma specjalizacjami na każdej specjalności, w pełni umożliwia elastyczne kształtowanie programu kształcenia. Wprowadzenie specjalności *leśnictwo w terenach uprzemysłowionych* należy uznać za innowacyjne w zakresie kształcenia absolwentów kierunku leśnictwo.

Plany rozwoju Wydziału uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dyscyplinie *leśnictwo*. Efektem tych starań są ewolucyjne zmiany w programach kształcenia i ich konstrukcja, aby możliwe było wyzwianie kreatywności studentów zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami rynku pracy (m.in. powołanie nowego kierunku kształcenia – *Zarządzanie środowiskiem przyrodniczym*).

Misja i Strategia Rozwoju na lata 2013-2016 Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie przyjęte zostały Uchwałami Rady Wydziału, odpowiednio: Nr 143 i 144/2013 z dnia 30 października 2013 r.

Misja i Strategia Rozwoju Wydziału Leśnego dostępne są na stronie internetowej Jednostki, pod adresami - <http://wl.ur.krakow.pl/index/site/2170> oraz <http://wl.ur.krakow.pl/index/site/2171>.

- 2) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

W pracach nad ustalaniem koncepcji kształcenia na kierunku „leśnictwo” brali udział zarówno interesariusze wewnątrzni (nauczyciele akademicki, studenci, doktoranci), jak i interesariusze zewnątrzni (członkowie Rady Społeczno-Konsultacyjnej Wydziału Leśnego). Potwierdzają to rozmowy z zainteresowanymi, jak i przedstawione dokumenty. Wydział wykorzystuje możliwości współpracy z interesariuszami wewnętrznymi. Pomysły zgłaszane

przez studentów i kadre akademicką są brane pod uwagę na posiedzeniach organów odpowiedzialnych za ustalenie koncepcji kształcenia. Propozycje są rozpatrywane przez *Wydziałową Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich* oraz powołany w tym celu *Zespół do dostosowania programu studiów do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji*. Studenci są reprezentowani przez *Wydziałową Radę Samorządu Studentów* i mają swoich przedstawicieli w *Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich* oraz uczestniczą w posiedzeniach *Rady Wydziału*. Studenci swoje uwagi przedstawiają również w czasie indywidualnych rozmów z kierownictwem Wydziału. Interesariusze zewnętrzni, jako potencjalni pracodawcy dla absolwentów kierunku, to przede wszystkim PGL LP oraz instytucje i firmy działające w szeroko pojętej ochronie i zarządzaniu środowiskiem.

W celu dostosowania oferty naukowo-badawczej do oczekiwań sektora gospodarczego oraz transferu wyników badań do praktyki Dziekan powołał *Radę Społeczno-Konsultacyjną Wydziału*. W skład Rady wchodzi Dyrektorzy Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych (sześciu) oraz Dyrektorzy Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska (sześciu). Przedmiotem obrad na posiedzeniu *Rady Społeczno-Konsultacyjnej* jest program studiów i koncepcją kształcenia. Przesłane uwagi i sugestie tej Rady do programów studiów na kierunku „leśnictwo” stanowią cenne wskazówki przy modyfikacji i korekcie programów studiów zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami rynku pracy. Ważnym elementem w tym zakresie jest współpraca Wydziału z *Regionalną Dyrekcją LP w Krakowie* - Dyrekcja przekazuje Radzie Wydziału Leśnego wykaz szczegółowych problemów gospodarczych sformułowanych przez pracowników nadleśnictw celem ich podjęcia i rozwiązania w ramach realizowanych prac dyplomowych. Istotną jest również współpraca poprzez wzajemne kontakty pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału z tym kluczowym pracodawcą. Należy też tu dodać, że większość prac dyplomowych z zakresu gospodarki leśnej i ochrony zasobów leśnych realizuje się w terenie przy współpracy z nadleśnictwami.

Studenci wizytowanego kierunku jako interesariusze wewnętrzni bezpośrednio uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia poprzez zasiadanie ich przedstawicieli w Radzie Wydziału, w wymiarze spełniającym przesłanki art. 67 ust. 4 Ustawy. Wszelkie rozwiązania dotyczące studentów, przyjmowane przez Wydział opiniowane są przez przedstawicieli studentów zasiadających w organie kolegiałnym jednostki oraz przez samorząd studencki. Ponadto przedstawiciele studentów wizytowanego kierunku zostali wydelegowani do prac w Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich. Wśród zadań powyższej Komisji jest rozwiązywanie problemów w procesie kształcenia oraz jego udoskonalanie.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Koncepcja kształcenia ściśle nawiązuje do misji i strategii Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Program kształcenia gwarantuje studentom prawidłowy dostęp do najnowocześniejszej wiedzy zakresu leśnictwa. Koncepcja kształcenia wdraża misję i strategiczne cele Uczelni i Wydziału i jest ewolucyjnie dostosowywana do potrzeb rynku poprzez ofertę specjalności i treści kształcenia**
- 2) W procesie opracowywania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku studiów udział brali zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Działania Wydziału**

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

umożliwiają dostosowanie programów kształcenia do warunków stawianych przez pracodawców i zmierzają do takiego kształtowania sylwetki absolwenta aby odpowiadał on na potrzeby zmiennych tendencji zachodzących w otoczeniu. Studenci, pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych uczestniczą w kształtowaniu koncepcji kształcenia, w tym i jego efektów. Studenci są członkami organu kolegialnego jednostki tj. Rady Wydziału oraz komisji koncentrujących swoje prace wokół kwestii dydaktycznych i zapewniania jakości kształcenia. Przedstawiciele studentów opiniują akty prawne związane z procesem kształcenia.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie.

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Prorektor ds. Dydaktycznych i Studenckich zobowiązał pismem z dnia 1 czerwca 2011 r. Dziekanów Wydziałów Uczelni do przystąpienia do prac mających na celu dostosowanie programów kształcenia prowadzonych kierunków studiów do efektów kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji, a także do powołania w tym celu wydziałowych lub kierunkowych zespołów roboczych. W Uczelni powstał, opracowany przez Pełnomocnika Rektora ds. Wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji w UR w Krakowie, dokument pn. „Harmonogram wdrożenia KRK w Uniwersytecie Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie” obligujący do dnia 30 marca 2012 r. rady wydziału (lub rady kierunku) do podjęcia uchwał w sprawie zatwierdzenia planowanych efektów kształcenia i złożenia wniosku o ich przyjęcie przez Senat Uczelni.

Rada Wydziału Leśnego zatwierdziła efekty kształcenia dla ocenianego kierunku „leśnictwo” na poziomie studiów I i II stopnia Uchwałami Nr 68 i 69/2012 z dnia 4 kwietnia 2012 r. Kierunkowe efekty kształcenia opracowane zostały przez Wydziałową Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich w dniu 29 marca 2012 r. Następnie Senat Uczelni przyjął Uchwałę nr 59/2012 z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie: *określenia efektów kształcenia dla kierunków oraz poziomów i profili kształcenia*, w której zatwierdził efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych dla kierunków studiów prowadzonych w Uczelni w tym kierunku „leśnictwo”. Rektor Uczelni wydał w dniu 6 lipca 2012 r. Zarządzenie Nr 26/2012 w sprawie: *określenia efektów kształcenia dla kierunków oraz poziomów i profili kształcenia*.

W dniu 30 stycznia 2015 r. Senat Uczelni przyjął Uchwałę 8/2015 z dnia 30 stycznia 2015 r. w sprawie uzupełnienia efektów kształcenia – studia II stopnia na kierunkach prowadzonych w UR i kończących się tytułem magistra inżyniera o efekty inżynierskie. Powyższe

uzupełnienie efektów dla kierunku „leśnictwo” Rada Wydziału Leśnego uprzednio pozytywnie zaopiniowała Uchwałą nr 6/2015 na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 2015 r.

Kierunek studiów Leśnictwo należy do studiów jednoobszarowych - przyporządkowany jest do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedziny nauk leśnych, dyscypliny leśnictwo. Na kierunku prowadzi się I i II poziom kształcenia, o profilu ogólnoakademickim w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Forma studiów stacjonarnych dotyczy dwóch specjalności: Gospodarka leśna (GL) i Ochrona Zasobów Leśnych (OZL), w systemie niestacjonarnym realizowana jest specjalność Gospodarka leśna.

Opracowany przez Wydział proces kształcenia jest przedmiotem regulacji szeregu zewnętrznych aktów normatywnych (przede wszystkim Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, Rozporządzeń MNiSzW z dnia 5 października 2011 r. oraz ze zm. z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, Rozporządzenie MNiSzW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie KRK...) oraz unormowań wewnętrznych (uczelnianych).

Kierunkowe efekty kształcenia dla stopnia pierwszego są podane dla dwóch specjalności: Gospodarka leśna i Ochrona zasobów leśnych oraz dwóch form studiów: stacjonarne (obie specjalności) i niestacjonarne (specjalność Gospodarka leśna). Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta - inżynier.

Stopień pierwszy studiów ocenianego kierunku obejmuje łącznie 41 efektów kierunkowych (W-18, U - 19, K - 4). Różnice dla specjalności zawarte są w planie i programie. Przedstawione efekty kierunkowe mają odniesienie do obszarowych efektów kształcenia oraz do kompetencji inżynierskich. Natomiast dla studiów stopnia drugiego (stacjonarne - obie specjalności)/niestacjonarne (specjalność Gospodarka leśna) – ujęto 38 efektów kierunkowych (W - 20, U - 14, K - 4). Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: magister inżynier. Osobnych efektów dla specjalności nie sformułowano. Różnice (podobnie jak na stopniu pierwszym) są zawarte w planie i programie studiów. Formy zajęć dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są takie same (zakładają osiągnięcie takich samych efektów kształcenia). Opis efektów jest publikowany na stronach Wydziału i znany studentom.

Efekty kierunkowe (nie zdefiniowano efektów specjalnościowych) są spójne i prawidłowo zdefiniowane, poziom ich szczegółowości pozwala na elastyczne kształtowanie planu studiów zapewniającego ich realizację, a jednocześnie umożliwia prawidłowe kształtowanie sylwetki absolwenta. Ponadto należy zauważyć, że efekty kierunkowe obejmują podstawowe treści dla tego kierunku.

Matryce efektów są sporządzone dla każdej formy, poziomu kształcenia oraz specjalności (zał. I.1. do Raportu Samooceny) i pokrywają wszystkie efekty kierunkowe. Uzyskanie efektów kierunkowego składa się niewygórowanej liczby przedmiotów, w szczególnych przypadkach może to być tylko jeden przedmiot, zdecydowanie większa liczba efektów przedmiotowych składa się na uzyskanie odpowiednich kompetencji społecznych. Zależności między efektami przedmiotów i kierunku (sylabusy i matryca) wskazują, że program zapewnia realizację efektów przedmiotowych i tym samym kierunkowych. Matryca efektów nie określa jednak stopnia, w jakim efekty związane z danym przedmiotem odpowiadają poszczególnym efektom kierunkowym.

Według programu studiów praktyka gospodarcza trwa 4 tygodnie i **nie przypisano jej punktów ECTS**. Praktyka ma na celu poznanie zasad funkcjonowania różnych jednostek gospodarczych (udział studenta w wybranych pracach biurowych) i nabycie niezbędnego doświadczenia praktycznego (udział studenta w wybranych pracach terenowych). Zaliczenie praktyk odbywa się przed odpowiednią komisją (składającą się z m.in. dwóch nauczycieli

akademickich). Nadzór nad pracą komisji pełni Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk gospodarczych. Zastosowana metoda weryfikacji efektów uzyskanych w ramach praktyk jest poprawna, jednak dobrym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie opinii opiekuna w miejscu odbywania praktyk, dotyczące nabycia umiejętności praktycznych. Absolwentom techników leśnych oraz osobom, które przepracowały 90 dni jako robotnicy leśni zalicza się na tej podstawie praktykę gospodarczą. Zwolnienie praktyk powinno być poprzedzone sprawdzeniem, czy dany student nabył efekty kształcenia przepisane praktykom.

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Efekty kształcenia ocenianego kierunku „leśnictwo” zostały sformułowane w sposób zrozumiały, zarówno na studiach I jak i II stopnia. Pełna ich realizacja prowadzi do osiągnięcia założonych kompetencji zawodowych. Sformułowania opisu efektów są poprawne, a założone efekty kształcenia są weryfikowalne. Z opinii studentów wynika, że zakładane efekty kształcenia dotyczące zarówno wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, są dla nich zrozumiałe i sformułowane w taki sposób, że wiedzą oni, jak będą sprawdzane na kolokwium, czy zaliczeniach. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA potrafili przedstawić efekty kształcenia zdobywane podczas toku nauczania.

- 3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Ogólne zasady związane z pomiarem i oceną efektów kształcenia określone zostały w § 8-12 *Regulaminu Studiów* zatwierdzonym Zarządzeniem nr 22/2012 Rektora UR w Krakowie z dnia 15 czerwca 2012 r. (Dział III Formy nauczania i zaliczania zajęć) – opisano w nim: formy nauczania, zaliczenie zajęć/ praktyk, zaliczenie kursu/przedmiotu/modułu, zaliczenie komisyjne oraz zaliczenie semestru.

Stopień opanowania wiedzy przez studentów w zakresie danego przedmiotu podlega okresowej weryfikacji. Zgodnie z *Regulaminem studiów* okresem zaliczeniowym zajęć jest semestr. Zaliczeniu podlegają zajęcia przewidziane na dany semestr w planie studiów dla danego kierunku, zajęcia na które student zapisał się lub został skierowany decyzją dziekana. Zaliczenia dokonuje prowadzący nauczyciel na podstawie oceny wyników pracy studenta (osiągnięcia efektów kształcenia) w całym semestrze lub roku zgodnie z zasadami przekazanymi studentom na początku zajęć. Do weryfikacji uzyskanych przez studenta efektów kształcenia mogą być wykorzystywane różne metody m.in. egzamin ustny lub pisemny, kolokwium, praca projektowa, referat, praca kontrolna. Decyzję dotyczącą szczegółowych treści, form kształcenia, efektów kształcenia oraz formy zaliczenia zajęć określa prowadzący zajęcia. Warunkiem zaliczenia semestru jest zaliczenie wszystkich kursów, przedmiotów lub modułów i praktyk przewidzianych w planie studiów, a także uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS.

Jednym z elementów służących osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia są praktyki. Na Wydziale Leśnym obowiązuje procedura pn. *Zasady organizacji, realizacji i zaliczania*

praktyki na kierunku Leśnictwo zatwierdzona na posiedzeniu Rady Wydziału Leśnego Uchwałą Nr 45/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. W tym dniu Rada Wydziału powołała ponadto, zgodnie z wymienioną wyżej procedurą, odpowiedzialnych za praktyki: Wydziałowego Pełnomocnika ds. Studenckiej Praktyki Gospodarczej oraz Wydziałową Komisję ds. Zaliczania Praktyki Gospodarczej (stosownie Uchwały Nr: 46 i 47/2014).

Na końcowym etapie procesu kształcenia sposób weryfikacji efektów można ocenić odnosząc się do procesu i zasad dyplomowania. Ogólne zasady postępowania związanego z procesem dyplomowania przedstawione są w § 23-24 *Regulaminu studiów UR* w Krakowie, natomiast szczegółowe zasady dyplomowania określone zostały w *Procedurze dyplomowania* zatwierdzonej na posiedzeniu Rady Wydziału Leśnego w dniu 25 czerwca 2014 r.

W Uniwersytecie Rolniczym obowiązują ponadto Zarządzenia Rektora Uczelni: Nr 2/2010 z dnia 22 stycznia 2010 r. w sprawie: *prac dyplomowych studentów UR* oraz Nr 1/2011 z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie: *wprowadzenia w 2011 roku w Uniwersytecie Rolniczym kontroli oryginalności studenckich prac dyplomowych*, a na Wydziale prowadzącym oceniany kierunek studiów funkcjonuje *Procedura kontroli oryginalności prac dyplomowych studentów*.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. np. protokoły egzaminacyjne i dyplomy oraz suplementy prowadzona jest prawidłowo.

Sprawdzania czy są osiągane efekty kształcenia i czy oceny, na którym poziomie studenci uzyskują zakładane efekty dokonuje się w stosowanej metodzie pt. „*Procedura walidacji efektów kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Leśnym....*” (zał. VI.6 do *Raportu samooceny*, zatw. na RWL 25.06.2014 r.).

Walidacja efektów kształcenia prowadzona jest na wszystkich etapach kształcenia poprzez:

- (a) sprawdzenie wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych przedmiotów/kursów;
- (b) weryfikację efektów kształcenia uzyskiwanych w trakcie praktyk zawodowych;
- (c) weryfikację założonych w programie kształcenia efektów kształcenia w trakcie seminarium dyplomowego, pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego.

Stosuje się znormalizowany system oceny studentów. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia określone dla poszczególnych przedmiotów sprecyzowane są w sylabusach zatwierdzonych wraz z planami studiów przez Radę Wydziału. Metody weryfikacji uzyskanych efektów różnią się dla przedmiotów kończących się i niekończących się egzaminem oraz innych (np. aktywności, zaangażowania studentów w zespole). Każdy efekt przedmiotowy jest sprawdzany za pomocą co najmniej jednej z metod weryfikacji (test, projekt, referat, zaliczenie ustne, egzamin ustny, pisemny, kolokwium, itp.)

Określone w *Procedurze* czynności sprawdzające wykonuje Wydziałowy Zespół ds. Walidacji Efektów Kształcenia. Działania naprawcze przeprowadza Koordynator przedmiotu/kursu/modułu, a w przypadku koordynatorów bezpośredni przełożony (kierownik jednostki, Dziekan). Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia *Zespół oceniający* przeanalizował na etapie prac przejściowych i procesu dyplomowania (Zał. nr 4).

Studenci nie znają wyników walidacji efektów kształcenia.

Podczas pierwszych zajęć w semestrze studenci są szczegółowo zapoznawani przez prowadzącego zajęcia z zasadami i formą zaliczenia oraz z przedmiotowymi efektami kształcenia. Studenci nieobecni na pierwszych zajęciach mogą zapoznać się z formą oraz sposobem weryfikacji efektów kształcenia za pośrednictwem szczegółowych informacji zawartych w sylabusie. Podczas spotkania z ZO PKA studenci jednogłośnie wyrazili opinię, że zasady, które zostały im przedstawione są konsekwentnie realizowane. Ewentualne

zmiany w metodach weryfikacji efektów kształcenia są dokonywane w porozumieniu ze studentami.

Weryfikacja stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wizytowanym kierunku odbywa się w formie: prac kontrolnych, kolokwium, projektów, prezentacji, egzaminów w formie pisemnej oraz w formie odpowiedzi ustnej. Umiejętności studentów nabywane podczas praktyk studenckich są oceniane przez opiekuna praktyk. Ocena ich uzyskania opiera się o dzienniczek praktyk zawodowych oraz o przeprowadzaną rozmowę kontrolną, podczas której student referuje przebieg praktyki. **Do kompleksowej oceny praktyki zaleca się wprowadzenie oceny opiekuna zakładowego, który może bezpośrednio ocenić wykorzystanie wiedzy oraz nabycie umiejętności podczas praktyki studenckiej.**

Formy weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji w opinii studentów są właściwie dobrane i pozwalają na ich weryfikację w każdym z obszarów kształcenia. Również zdaniem studentów stosowanie przez jednostkę metody weryfikacji w postaci prac kontrolnych, kolokwium, projektów, prezentacji i egzaminów w formie pisemnej oraz w formie odpowiedzi, pozwalają na dokładną weryfikację postępów w nauce oraz założonych efektów kształcenia. Poza tym efekty kształcenia z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych są stale weryfikowane w formie oceny aktywności na zajęciach lub prac zaliczeniowych.

Na studiach stacjonarnych I stopnia na pierwszym roku w ciągu ostatnich trzech lat odsiew wynosił od 28 do 52%, główną przyczyną odsiewu na pierwszym roku była rezygnacja ze studiów oraz skreślenia z powodu niezaliczenia przedmiotów. Po wprowadzeniu zajęć wyrównawczych z matematyki skala odsiewu się zmniejszyła. Na drugim roku odsiew wynosił około 10% i był związany przede wszystkim z niezaliczaniem przedmiotów. Na wyższych rocznikach odsiew był znacznie niższy i nie przekraczał 4%. Na drugim stopniu studiów stacjonarnych skala odsiewu była znacznie niższa –kilka procent.

Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia największy odsiew również był na pierwszym roku od 41% do 51%. Przyczyny tak dużego odsiewu to w większości rezygnacja ze studiów w trakcie semestru oraz brak zaliczenia przedmiotów. Na drugim roku odsiew wynosił od 19% do 35%. Na wyższych rocznikach odsiew wynosił poniżej 10% i był efektem braku postępów w nauce jak i rezygnacją ze studiów. Na drugim stopniu studiów największy odsiew występował na drugim roku – główna przyczyna odsiewu to nie złożenie pracy magisterskiej.

4.jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Ocena prawidłowości realizowanych programów kształcenia powinna na Wydziale odbywać się również poprzez analizę informacji związanych z badaniami losów zawodowych absolwentów. W Uczelni za prowadzenie tych badań odpowiedzialne jest Biuro Karier i Kształcenia Praktycznego UR, które w założeniach prowadzi ankietyzację absolwentów, a następnie analizuje jej wyniki. Badanie odbywa się w trzech etapach. W pierwszym etapie student przygotowujący się do obrony pracy inżynierskiej lub magisterskiej otrzymuje w dziekanacie do wypełnienia formularz osobowy wraz z wyrażeniem zgody na udział w badaniu losów zawodowych absolwentów oraz na przetwarzanie danych osobowych; w etapie drugim następuje rozestanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 12 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów oraz na podstawie zebranych wyników badań, opracowany zostanie raport cząstkowy; w trzecim (po pięciu latach) Biuro Karier skontaktuje się z absolwentami badanego rocznika i poprosi

ich o wypełnienie kolejnej ankiety internetowej. Na podstawie zebranych wyników zostanie opracowany raport częściowy.

Celem badań jest określenie: planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów; sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy; poziomu przydatności programu studiów w pracy zawodowej oraz gromadzenie informacji dotyczących otoczenia społecznego – gospodarczego absolwenta poszukującego pracy. Realizacja powyższych celów może pozwolić uzyskać informacje na temat wymagań współczesnego rynku pracy znajdującego się w otoczeniu społeczno-gospodarczym Uczelni. Może też przekazać studentom oraz pracownikom Biura informacje pomagające w wyborze kariery zawodowej oraz najlepsze sposoby realizacji celów zawodowych absolwenta.

Po przeprowadzeniu całego cyklu wszystkich badań, zostanie opracowany raport końcowy, który z założenia ma zaprezentować losy zawodowe absolwentów badanego rocznika.

Dotychczasowe wyniki działań w tym zakresie spotkały się z małym odzewem (2-3% odpowiedzi), pozyskano więc mało informacji o losie absolwentów. Według opinii *Biura* włączenie do przedsięwzięcia pracodawców powinno spowodować zwiększenie liczby odpowiedzi absolwentów. Efekty tego można już zauważyć, bowiem w skali Uczelni na nową serię ankiet (wysłanych w marcu br.), otrzymano już 112 odpowiedzi od absolwentów studiów I stopnia.

Badanie wycinkowe w tym zakresie prowadzi Wydział poprzez nieformalne kontakty z głównym pracodawcą (LP) oraz z członkami Rady Społeczno-Konsultacyjnej Wydziału.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Tematyka losowo wybranych i sprawdzonych prac dyplomowych (inżynierskie i magisterskie) odpowiada profilowi kierunku. Przeważają prace dobre i bardzo dobre. Zadawane na egzaminie dyplomowym pytania dotyczyły w każdym przypadku tematyki pracy, były też związane ze specjalnością i kierunkiem. Recenzje są rzetelne opracowane, a oceniane prace generalnie zasługują na wystawione im oceny, sporadycznie oceny prac są zawyżane.

Zespół oceniający podczas wizytacji zapoznał się z pracami etapowymi – były to sprawozdania z wykonania ćwiczeń rachunkowych, projektowych (konceptyjnych) i prace zaliczeniowe. Wybrane losowo prace mają różny charakter, dotyczą: projektu, operatu, egzaminu. Prace są ocenione z wykorzystaniem pełnej skali ocen, jednak w części z nich nie naniesiono żadnych uwag i poprawek. W pracach zastosowano prawidłową weryfikację efektów kształcenia w zakresie wiedzy lub umiejętności.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Efekty dobrze odtwarzają koncepcję kształcenia na kierunku „leśnictwo”. Ich opis uwzględnia zasady KRK. Efekty poszczególnych grup przedmiotów są powiązane z efektami kierunkowymi, zapewniając tym samym spójność i uzyskiwanie zakładanych efektów kierunkowych. Praktyce gospodarczej należy przypisać punkty ECTS i wprowadzić weryfikację efektów kształcenia w przypadkach zwalania z tych praktyk.**
- 2) Efekty kształcenia są opracowane w sposób jasny i klarowny, są zrozumiałe dla studentów i możliwe do weryfikacji.**

- 3) Stosuje się przejrzysty, znormalizowany system oceny efektów, prowadzony na wszystkich etapach kształcenia, w tym również w procesie dyplomowania. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia określone dla poszczególnych przedmiotów sprecyzowane są w sylabusach zatwierdzonych wraz z planami studiów przez Radę Wydziału. Informacja na temat stosowanego systemu oceny jest dostępna i znana studentom. Stosowany system oceny osiągniętych efektów kształcenia zdaniem studentów jest przejrzysty oraz zrozumiały ze względu na stosowanie zasad zawartych w sylabusach. Sylabusy stosowane na wizytowanym kierunku posiadają starannie określone efekty kształcenia oraz sposoby weryfikacji stopnia ich osiągnięcia.
- 4) Formalny monitoring karier absolwentów i ocena efektów kształcenia na rynku pracy odbywa się na poziomie ogólnouczelnianym. Dotychczasowe wyniki działań w tym zakresie spotkały się z małym odzewem absolwentów. Wprowadzone ostatnio zmiany w procedurze pozyskiwania informacji o absolwentach są optymistyczne. Zaleca się dalsze szukanie różnych dróg umożliwiających kontakty z absolwentami. Uczelnia przeprowadza badanie losów zawodowych absolwentów UR. Studenci posiadają wiedzę nt. powyższego badania oraz znają celowość jego przeprowadzania.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Oferta studiów na kierunku „leśnictwo” obejmuje studia stacjonarne I stopnia trwające 7 semestrów oraz studia niestacjonarne trwające 8 semestrów, w obu przypadkach absolwent uzyskuje 210 punktów ECTS. Studia II stopnia, niezależnie od formy, trwają 3 semestry i obejmują 90 punktów ECTS.

System punktów ECTS zbudowano zgodnie z normatywnymi zasadami, uwzględniając istniejące i stosowane standardy kształcenia na kierunku „leśnictwo” (wykorzystano dotychczasową punktację ECTS, przyznaną przedmiotom w tzw. starym programie kształcenia). System ECTS jest ukierunkowany na studenta. Przyporządkowywanie punktów ECTS przedmiotom opiera się na nakładzie pracy studenta i szacowanych efektach. Zaliczenie przedmiotu następuje w wyniku weryfikacji, z której wynika, że efekty te zostały osiągnięte. Odzworowuje on pracochłonność danego elementu kształcenia proporcjonalnie do pracochłonności pełnego roku akademickiego. Przy założeniu, że zgodnie z regulacjami jeden punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta.

Punkty przypisane są wszystkim elementom programu i efektom uczenia się. Przy szacowaniu nakładu pracy studenta brano pod uwagę: liczbę godzin kontaktowych, czas spędzony na indywidualnej nauce lub nauce w grupie (praca w laboratorium, zbieranie potrzebnych materiałów, pisanie prac i projektów, przygotowanie się do zajęć, kolokwium, egzaminów, itp.). Informacje dotyczące nakładu pracy pochodziły nie tylko od autorów programu i prowadzących dany przedmiot, ale również od studentów, którzy wyrażali swoje opinie (ocena czasu będzie podlegać ciągłej weryfikacji). Końcowa wersja programu studiów zawiera korektę Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich.

Realizowany proces kształcenia w części sformalizowanej obejmuje ogólną charakterystykę studiów, określenie profilu absolwenta oraz program kształcenia z opisem zakładanych efektów kształcenia i planem studiów.

Profil zawodowy absolwenta określono przede wszystkim na podstawie obserwacji losów absolwentów dotychczasowych studiów. Możliwe to było dzięki ścisłej współpracy z głównym pracodawcą – Lasami Państwowymi a także z zapotrzebowaniem rynku (absolwenci specjalności OZL).

Program kształcenia zawiera informacje, które opisują: zasady rekrutacji, plany studiów oraz wskaźniki charakteryzujące układ studiów. Dotyczy to zakładanych efektów kształcenia dla kierunku i poziomu, uwzględniający pełny zakres efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich (określonych w *Rozp. w spr. KRK dla Szkolnictwa Wyższego*).

Określa on w szczególności: formę studiów (stacjonarne lub niestacjonarne); liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów; moduły (przedmioty) kształcenia - zajęcia lub grupy zajęć - wraz z przypisaniem do każdego przedmiotu zakładanych efektów kształcenia oraz liczby punktów ECTS; sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez studenta; plan studiów prowadzonych w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej; łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach (w różnych formach); minimalną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach z wychowania fizycznego i języka obcego; wymiar czasu odbywania praktyk gospodarczych; możliwość wyboru modułów (przedmiotów) kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS (§ 5. 1. pkt 2. *Rozp. MNiSW z 2011 r.*).

Podczas studiów stacjonarnych pierwszego stopnia, trwających 7 semestrów, realizuje się 44 przedmioty obowiązkowe na specjalności GL oraz 45 na specjalności OZL. Studenci obydwu specjalności po pierwszym semestrze mają możliwość wyboru jednej z dwóch specjalizacji. Na specjalności GL są to: *Leśnictwo wielofunkcyjne* (LW) oraz *Technika i wykonawstwo prac leśnych* (TWL) i na specjalności OZL: *Leśnictwo w warunkach naturalnych* (LN) oraz *Leśnictwo w rejonach przemysłowych* (LP). W ramach specjalizacji realizowane są 484 godziny na GL i 483 godz. na OZL (77 pkt. ECTS). W trakcie I stopnia studenci zobowiązani są wybrać przedmioty fakultatywne (elektwy i przedmioty humanizujące) o łącznej liczbie 7 pkt. ECTS spośród oferowanych 37 przedmiotów (o łącznej liczbie 50 pkt. ECTS). Ponadto studenci zobowiązani są do odbycia praktyki gospodarczej oraz wykonania pracy inżynierskiej. Łączna liczba godzin na specjalności GL wynosi 2451, a na OZL 2449 (*Raport samooceny*). Na obu specjalnościach łączna liczba punktów ECTS wynosi 210.

Na specjalności *Gospodarka leśna* treści wspólne stanowią 1967 godzin (40% wykłady, 46% ćwiczenia kameralne, 14% ćwiczenia terenowe), natomiast treści specjalizacyjne odpowiednio: *Leśnictwo wielofunkcyjne* – 484 godz. (18%, 49%, 33%), *Technika i wykonawstwo prac leśnych* – 484 godz. (15%, 55%, 30%). Na specjalności *Ochrona zasobów leśnych* jest podobna struktura rodzaju zajęć.

Na drugim stopniu studiów stacjonarnych, trwających 3 semestry (930 godzin, 90 punktów ECTS), na specjalności GL realizowanych jest 20 przedmiotów obowiązkowych, natomiast na OZL - 21 przedmiotów (w tym seminaria dyplomowe). Studenci obu specjalności zobowiązani są do wyboru przedmiotów fakultatywnych o łącznej liczbie 17 punktów ECTS spośród zaproponowanych 62 ECTS.

Charakterystyczną cechą studiów na kierunku „*leśnictwo*” jest dość wysoki udział ćwiczeń terenowych w ogólnym wymiarze zajęć oraz okres ich realizowanych (wiosenno-letni). Sezonowość ćwiczeń terenowych wynikająca z przesłanek przyrodniczych wpływa ograniczająco na proces planowania studiów.

Integralną częścią programu studiów jest czterotygodniowa praktyka w jednostkach prowadzących gospodarkę leśną, w urzędach gmin i parkach narodowych. Zasady jej przebiegu określa procedura „Zasady organizacji, realizacji i zaliczania praktyki na kierunku Leśnictwo” (na zasadzie porozumienia z 2002 r. pomiędzy Dyrektorem Generalnej Dyrekcji LP a dziekanami trzech wydziałów leśnych). Po 3 lub 5 semestrze należy praktykę mieć zaliczoną. Zadaniem praktykanta jest zrealizowanie ustalonego na początku praktyki programu oraz uzyskanie potwierdzenia odbycia praktyki w dzienniku praktyk. **Pracodawcy zatrudniający studenta nie wystawiają ocen.** Praktykanci nie nabywają uprawnień zawodowych. Odpowiedzialnymi za prawidłowość realizacji praktyk są: *Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk gospodarczych, Prodziekan ds. Studentów oraz Komisja ds. zaliczana praktyk gospodarczych.* Brak punktów ECTS przypisanych do praktyk gospodarczych.

Plany studiów i programy kształcenia są zatwierdzane podczas obrad Rady Wydziału z udziałem przedstawicieli studentów. Program kształcenia na poszczególnych specjalnościach odpowiada ich nazwom. Program specjalności *Gospodarka leśna* poza wiedzą ogólną (z zakresu biologii, chemii, matematyki, fizyki, podstawowej wiedzy ekonomicznej prawnej i społecznej, ogólnej wiedzy o funkcjonowaniu organizmów żywych, przyrody nieożywionej) łączy wiadomości specjalistyczne z zakresu gospodarki leśnej i ochrony środowiska, a także dotyczące projektowania, urządzania, organizowania i zarządzania gospodarstwem leśnym zgodnie z zasadami ochrony środowiska i prawami przyrody.

Program specjalności *Ochrona zasobów leśnych* poza wiedzą ogólną (podobnie do *Gospodarki leśnej*) koncentruje się na zagadnieniach specjalistycznych, m.in.: planowanie przestrzenne, architektura krajobrazu, ochrona przyrody żywej i nieożywionej, ochrona dóbr kultury oraz przygotowanie do prowadzenia szeroko pojętej edukacji ekologicznej społeczeństwa.

Struktura programów jest klarowna, umożliwia osiągnięcie celów i zakładanych efektów kształcenia. Jak już zaznaczono wcześniej w strukturze formy zajęć na stopniu pierwszym przeważają ćwiczenia (np. na specjalności *Gospodarka leśna* na wykłady stanowią 40%, ćwiczenia laboratoryjne 46%, ćwiczenia terenowe 14% ogólnych godzin zajęć).

Na studiach drugiego stopnia jest kontynuacja kształcenia przedmiotów specjalistycznych z zakresu gospodarki leśnej i ochrony zasobów leśnych. Treści są zróżnicowane i poziom zaawansowania wyższy.

Następstwo przedmiotów określonych w planie i programie studiów jest stosowne do specyfiki programu kształcenia. Rozkład punktów ECTS pomiędzy semestrami nie jest w pełni równomierny i należy dążyć do wyrównania obciążenia studenta pracą w kolejnych semestrach. Metody dydaktyczne są dobrane do charakteru przedmiotu. W opisie przedmiotów wśród metod dydaktycznych przewidziano: wykład, ćwiczenia: (audytoryjne, projektowe, warsztatowe, terenowe, seminaryjne, analiza tekstów), dyskusja, praktyka.

Nakład pracy studentów na poszczególnych przedmiotach jest zróżnicowany, zależny od specyfiki przedmiotu. Obciążenie studenta w ramach przedmiotu określony jest w sylabusie w części 7. *Statystyka przedmiotu.* Podaje się: łączną liczbę godzin (punktów ECTS) – zakres obowiązkowy + do wyboru; łączną liczbę godzin (punktów ECTS), którą student uzyskuje poprzez bezpośredni kontakt z nauczycielem akademickim; łączną liczbę godzin (punktów ECTS), którą student uzyskuje na zajęciach praktycznych np. laboratoryjne, projektowe, terenowe, warsztaty - tj. godz. kontaktowe plus godziny pracy indywidualnej); przewidywany nakład pracy własnej (bez udziału prowadzącego lub z udziałem w ramach konsultacji)

konieczny do realizacji zadań programowych przedmiotu; przyjętą liczbę godzin/punktów ECTS pracy studenta w roku akademickim; udział przedmiotu w ogólnej liczbie godzin pracy studenta w roku akademickim.

Organizacja zajęć zapewnia realizację efektów kształcenia przewidzianych w programie studiów. W ramach metod dydaktycznych szeroko wprowadzono nowoczesne narzędzia multimedialne, wykorzystywane zarówno podczas wykładów, jak i ćwiczeń. Moduły przedmiotów do wyboru są odpowiednie dla tego kierunku i przyczyniają się do poszerzania wiedzy zgodnie z indywidualnymi oczekiwaniami studentów. Proces kształcenia stanowi logiczną strukturę programową, wypełnioną prawidłowymi sekwencjami poszczególnych przedmiotów

Uczelnia umożliwia studentom skorzystanie z indywidualizacji procesu kształcenia, która skierowana jest do najlepszych studentów. Powyższa indywidualizacja opiera się przede wszystkim na zastosowaniu indywidualnych treści, metod i form kształcenia przy uwzględnieniu szczególnych zainteresowań oraz uzdolnień studentów. Warunkiem otrzymania zgody na realizację indywidualnego procesu kształcenia jest uzyskanie wysokiej średniej ocen. Uczelnia również przewiduje indywidualną organizację studiów dla osób posiadających stopień niepełnosprawności orzeczony przez uprawniony organ.

Indywidualizacja procesu kształcenia studenta jest możliwa zgodnie z zapisami Regulaminu Studiów (w części IV. *Prawa i obowiązki studenta*, §14), w którym zapisano warunki indywidualnej organizacji studiów. Dotyczy to studentów, którzy zaliczyli pierwszy rok studiów pierwszego stopnia. Odbywanie takich studiów powinno obejmować treści zawarte w efektach obszarowych. Ustalenia dotyczą zmian organizacji zajęć i nie mogą dotyczyć treści kształcenia wynikających z programu kształcenia i planu studiów. Przy indywidualnej organizacji studiów student ma prawo do indywidualnego ustalania terminów realizacji obowiązków dydaktycznych, wynikających z planu i programu kształcenia (tj. udział w zajęciach dydaktycznych, zaliczeń, egzaminów, praktyk).

Studenci obecni na spotkaniu ZO PKA posiadali wiedzę na temat możliwości indywidualizacji programów kształcenia oraz z nich korzystają. Przedstawiona dokumentacja z ostatnich 3 lat ukazała regularny wzrost zainteresowania indywidualizacją procesu kształcenia (głównie w formie indywidualnej organizacji studiów).

Na kierunku z indywidualnej organizacji studiów korzystało: w roku akad. 2012/2013 - 4, 2013/2014 - 2, 2014/2015 - 6 studentów. Do możliwości indywidualizacji procesu kształcenia można również zaliczyć „przedmioty do wyboru” oraz program studiów w ramach programu ERASMUS.

W opinii studentów program kształcenia realizowany na kierunku „leśnictwo” umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych efektów kształcenia. Zdaniem studentów sekwencja przedmiotów została dobrze dobrana i pozwala na stopniowe rozszerzanie wiedzy oraz zdobywanie kolejnych efektów kształcenia. W opinii studentów nie występuje zjawisko powtarzania się treści wykładowych oraz konieczności posiadania wiedzy, której zdobycie nie było dotychczas możliwe w trakcie realizacji procesu kształcenia. Ponadto studenci oceniają pozytywnie kadrę dydaktyczną dokładnie realizującą materiał zapisany w sylabusach, która również na prośbę studentów rozszerza zakres poruszanej tematyki lub w razie potrzeby dokonuje przypomnienia materiału niezbędnego w realizacji przedmiotu.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość. Ewaluacja programu studiów umożliwia stwierdzenie, że treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne są odpowiednio dobrane do specyfiki kierunku. Są one spójne z celami i efektami opisanymi w sylabusach, wyznaczają je zależności między efektami danego przedmiotu i metodami ich weryfikacji. Podobnie stopień zależności między efektami przedmiotowymi i kierunkowymi powoduje, że program kształcenia prowadzi do osiągnięcia efektów wyznaczonych dla ocenianego kierunku.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) **Kształcenie na kierunku trwa już od wielu lat i nawiązuje do wieloletnich tradycji. Program kształcenia na ocenianym kierunku zapewnia dobre podstawy z przedmiotów ogólnych i specjalnościowych oraz języków obcych. Obciążenie studentów jest sprecyzowane w sylabusach w sposób czytelny. Sekwencja przedmiotów pozwala na stopniowe poszerzanie wiedzy oraz nabywanie dodatkowych umiejętności podczas praktyk studenckich. Uczelnia umożliwia studentom indywidualizację procesu kształcenia.**
- 2) **Przyjęta przez Wydział koncepcja kształcenia obejmująca przede wszystkim zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne oraz powiązane z nimi badania naukowe, właściwe zarządzanie i rozwój kadry, jak i współpraca z sektorem gospodarczym tworzą spójną całość.**

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Zajęcia na kierunku studiów „leśnictwo” prowadzi kadra własna Wydziału: 92 nauczycieli akademickich, w tym 11 profesorów tytularnych, 27 doktorów habilitowanych, 53 doktorów oraz 1 magister, która jest wspomagana przez doktorantów, pracowników emerytowanych, pracowników spoza Wydziału. Wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku „leśnictwo” dominują reprezentanci obszaru nauk leśnych, z dyscypliny leśnictwo, poza tą grupą są nieliczni przedstawiciele takich dyscyplin jako: ochrona i kształtowanie środowiska, biologia, geografia, geodezja i kartografia, architektura i urbanistyka, matematyka, fizyka, chemia, filozofia i językoznawstwo.

Zarówno **liczba nauczycieli akademickich**, jak i ich kwalifikacje dydaktyczne, długi staż pracy, stałe podnoszenie kwalifikacji, prowadzenie cennych badań naukowych oraz publikowanie wyników w prestiżowych czasopismach naukowych, są przesłankami wskazującymi na wysoki poziom merytoryczny i kompetencyjny Wydziału. Pozwala to na osiąganie założonych celów i efektów realizacji programów na kierunku „leśnictwo”.

Struktura kwalifikacji kadry dydaktycznej jest bardzo adekwatna do specyfiki kierunku „leśnictwo” i umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia. Umożliwia studentom realizację zróżnicowanych zainteresowań, co jest szczególnie istotne przy wyborze tematów prac dyplomowych.

- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów Uczelnia zgłosiła **34 nauczycieli akademickich**, w tym 19 samodzielnych pracowników naukowych (5 z tytułem naukowym profesora i 14 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego) oraz 15 ze stopniem naukowym doktora. Wszyscy zgłoszeni pracownicy stanowią minimum dla studiów I stopnia. Spośród zgłoszonych nauczycieli akademickich tylko dwóch profesorów i dwóch doktorów nie wchodzi w skład minimum kadrowego dla studiów II stopnia.

Zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na kierunku „leśnictwo” powinno stanowić, co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane tytuły i stopnie naukowe oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich. **Wszyscy zgłoszeni do minimum kadrowego nauczyciele akademicy posiadają znaczący dorobek naukowy w dyscyplinie leśnictwo.** Osoby zaliczone do minimum kadrowego **spełniają** warunki określone przepisami prawa i posiadają udokumentowane, odpowiednie kwalifikacje oraz z reguły bardzo dobry dorobek naukowy, udokumentowany licznymi publikacjami w renomowanych czasopismach.

Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego.

Stwierdzono także, że wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego **spełniają** warunki § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów.

Nauczycielom akademickich stanowiących minimum kadrowe przypisano zajęcia w wymiarze pozwalającym na stwierdzenie, że **spełniają** warunki określone w § 13 ust. 2 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku samodzielnego nauczyciela akademickiego lub 60 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora.

Z oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego kierunku „leśnictwo” wynika, iż wszystkie te osoby spełniają również warunek ujęty w art. 112a ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Powyższe

oświadczenia zostały złożone przed rozpoczęciem roku akademickiego, do dnia 30 czerwca roku akademickiego poprzedzającego rok akademicki i przedłożyło je dla ocenianego kierunku na poziomie studiów:

Żaden ze zgłoszonych do minimum kadrowego nauczycieli akademickich nie przekroczył limitu minimów kadrowych określonego w art. 112a ust. 1 – 2 powyższej Ustawy.

Zgodnie z art. 119 ust. 1. pkt 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, akty mianowania i umowy o pracę zawierają informację, że Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy w rozumieniu wyżej wymienionej ustawy. **Tym samym 34 nauczycieli akademickich spełnia warunki wymagane do zaliczenia ich do minimum kadrowego kierunku „leśnictwo”.**

Pracownicy zgłoszeni do minimum kadrowego zatrudnieni są w Uczelni, co najmniej od kilku lat. Większość z samodzielnych nauczycieli akademickich i 12 doktorów, zatrudnionych jest w Uczelni na podstawie mianowania, pozostałych 8 - na podstawie umowy o pracę. Spośród wszystkich nauczycieli akademickich z omawianego minimum kadrowego tylko dwóch wchodzi w jego skład minimum kadrowego na innym kierunku studiów (na poziomie I stopnia) prowadzonym w Uczelni. **Powyższe fakty pozwalają na stwierdzenie, że minimum kadrowe kierunku „leśnictwo” jest bardzo stabilne.**

Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku leśnictwo spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt.7 rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). **Wynosi 1:30 (34:1035), przy obowiązującym na wizytowanym kierunku stosunku nauczyciele-studenci nie mniejszym niż 1 : 60.** Stosunek liczby wszystkich 92 nauczycieli akademickich pracujących na Wydziale do liczby studentów wynosi 1:11 (92:1035).

Kwalifikacje dydaktyczne kadry nie budzą zastrzeżeń – są one adekwatne zarówno do programów realizowanych na kierunku leśnictwo, jak zakładanych efektów kształcenia. Proces kształcenia jest realizowany przez doświadczonych pracowników naukowych wykazujących doskonałe przygotowanie zawodowe, także praktyczne, związane z danym kierunkiem studiów. Niektóre przedmioty fakultatywne są szczególnie atrakcyjne dla studentów, co w pojedynczych przypadkach wyraża się znaczną liczbą godzin nadliczbowych zrealizowanych przez wykładowców.

Obsada zajęć dydaktycznych na prowadzonych kierunkach i przedmiotach wskazuje na dużą zgodność przypisanych obszarów wiedzy i dziedzin nauki z efektami kształcenia. Prowadzący zajęcia są kompetentni i świadomi konieczności realizacji treści przedmiotowych zgodnie z KRK oraz oczekiwaniami studentów.

Zespół wizytujący hospitował zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Zapoznał się ze sposobem prowadzenia, poziomem i wymaganiami oraz ocenił bazę dydaktyczną. Szczegółowe informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych zostały zawarte w **Załączniku nr 6**. Wszystkie wizytowane zajęcia odbywały się zgodnie z planem. Pomieszczenia dydaktyczne były przestronne, wyposażone w sprzęt audiowizualny i aparaturę umożliwiającą indywidualną pracę studentom i realizację programu zgodnie z sylabussem. Ćwiczenia odbywały się w małych grupach (nominalnie 10-15 studentów). Nauczyciele prowadzący zajęcia cechowali się bardzo dobrym poziomem kompetencji, dobrym przygotowaniem do zajęć oraz umiejętnością przekazywania wiedzy. Wizytowane zajęcia wskazują, że dydaktyka prowadzona jest w bardzo zróżnicowanych formach z szerokim wykorzystaniem dostępnej bazy laboratoryjnej. Poziom prowadzonych zajęć

potwierdza bardzo dobre kwalifikacje nauczycieli akademickich. Studenci wykazywali się znajomością zasad weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia.

3). jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Polityka kadrowa prowadzona na Wydziale uwzględnia przede wszystkim strukturę zatrudnienia i kwalifikacji kadry prowadzącej zajęcia na realizowanym kierunku studiów. Rozwój kadry naukowo-dydaktycznej jest realizowany według zasady terminowego zdobywania stopni naukowych. Zajęcia na ocenianym kierunku powierzane są nauczycielom zatrudnionym w jednostce, z uwzględnieniem kompetencji merytorycznych.

Budowanie zespołu kompetentnej kadry dla kierunku „leśnictwo”, jak i jego rozwój, pozostaje w ścisłym związku z rozwojem naukowym pracowników jednostek wydziałowych: zakładów, katedr. Zarysowany dość dynamiczny rozwój kadry, zwłaszcza w grupie doktorów habilitowanych może być, co jest oczywiste, zrealizowany, gdy nie wystąpią nieprzewidywalne przeszkody. Ponadto niezbędne są również aktywne działania ze strony władz, wspierające rozwój kadry, takie jak np. wypracowane w ostatnim czasie w skali Uczelni mechanizmy finansowania stypendiów wyjazdowych do liczących się ośrodków naukowych na świecie (finansowanie pobytów 3 – 4 miesięcznych), płatne urlopy naukowe (do 3 miesięcy na dokończenie rozprawy doktorskiej lub do 1 roku na cele naukowe). W skali Wydziału podejmowane są również działania w celu poszerzania kontaktów z naukowcami z zagranicy w ramach współpracy międzynarodowej, organizowanych cyklicznie seminariów wydziałowych, programów typu COST, CEEPU, ERASMUS i innych stypendiów. Dzięki temu coraz liczniejsze grono pracowników naukowych Wydziału, szczególnie młodszego pokolenia, zdobywa doświadczenia międzynarodowe, niezbędne w dalszym rozwoju naukowym. Jednym z istotnych elementów wpływających na rozwój naukowy kadry jest także wypracowany w skali wydziału system wspierania publikacji w czasopiśmie JCR, w tym finansowanie korekt językowych, warsztaty publikacyjne, zachęta do tworzenia zespołów interdyscyplinarnych dla opracowania wniosków grantowych i publikacji.

Zatrudnianie pracowników na poszczególnych stanowiskach odbywa się w drodze konkursu, szczegółowe wymagania podane są w obowiązującym Statucie. O możliwości zatrudnienia nowego pracownika decyduje m.in. liczba godzin nadliczbowych we wnioskującej jednostce. Przez szereg lat na stanowisku asystenta mogła być zatrudniona wyłącznie osoba posiadająca stopień doktora, obecnie na stanowisku asystenta w niepełnym wymiarze etatu może być zatrudniony student studiów III stopnia Uniwersytetu Rolniczego.

W pierwszym dniu wizyty Zespołu Oceniającego odbyło się spotkanie z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na kierunku „leśnictwo”. W spotkaniu uczestniczyło około 40 osób. W części wstępnej spotkania przewodniczący ZO PKA poinformował zebranych o procedurze akredytacyjnej. Spotkanie miało charakter dyskusyjny. Opinie prezentowane podczas spotkania dotyczyły głównie następujących spraw: oceny nauczycieli akademickich przez studentów – w dyskusji padły uwagi, że nauczyciele są oceniani przez małą liczbę studentów.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku „leśnictwo”, a także ich liczba umożliwiają w pełni osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry są w pełni adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów.
- 2) Minimum kadrowe na kierunku „leśnictwo” jest spełnione. Nauczyciele akademicy zgłoszeni do minimum kadrowego reprezentują dyscyplinę naukową leśnictwo, właściwą dla ocenianego kierunku kształcenia oraz różne specjalności naukowe. Bogaty dorobek naukowy sprawia, że są to nauczyciele o wysokich kompetencjach do kształcenia kierunkowego. Osoby wymienione w minimum kadrowym spełniają warunki określone przepisami prawa i posiadają odpowiednie kwalifikacje. Stosunek liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów kierunku wynosi 1:30 i jest znacznie powyżej relacji dopuszczanej przez przepisy (1:60). Procedury i kryteria doboru oraz weryfikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, ich przejrzystość i upowszechnienie jest realizowane w sposób prawidłowo.
- 3) Jednostka prowadzi prawidłową politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki do rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

(Załącznik nr 5- Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicy);

(Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach);

5). Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Wydział Leśny UR w Krakowie posiada dobrze wyposażoną bazę naukowo-dydaktyczną, co z jednej strony wpływa na doskonalenie procesu kształcenia, z drugiej zaś przynosi wymierne efekty praktyczne w postaci nowych patentów, nowelizacji zasad gospodarczych czy wytycznych postępowania oraz pozyskiwania środków na nowe prace badawcze. Aktywność w tym zakresie jest także efektem dysponowania licznym i wysokospecjalistycznym zapleczem aparaturowym. Umożliwia ono realizację badań na poziomie światowym. Pozwala na doskonalenie umiejętności studentów i doktorantów w zakresie uzyskiwania oczekiwanych efektów kształcenia.

Badania oraz ćwiczenia realizowane są w licznych laboratoriach poszczególnych instytutów i zakładów, wśród nich są laboratoria:

- geochemii środowiska leśnego i terenów przeznaczonych do rekultywacji;
- biometryczno-przyrostowe;
- dendrochronologiczne;
- mykologii, fizjologii drzew, biochemii i biotechnologii;
- biotechnologii drzew leśnych z laboratorium terenowym i stacją doświadczalną;
- fizyko-mechanicznych właściwości drewna oraz ubocznych surowców leśnych;
- badań hydrologicznych i gruntowych;
- prototypowania i hala maszyn;
- geomatyki.

Wśród elementów aparaturowych stanowiących infrastrukturę dydaktyczną i naukową, będącą w dyspozycji poszczególnych jednostek Wydziału, jak i ogólnowydziałowych, wymienić należy: spektrometry – ICP OES, absorpcji atomowej, rentgenowski, FT-NIR; chromatograf jonowy; laserowy miernik wielkości cząstek; chromatograf cieczerw HPLC z UVis; analizator węgla (OWO) TOC-CPH; termocykler i mastercykler; spektrofotometry - mikroplótkowy i UV-Vis; sekwenator; liofilizator; komory fitotronowe; a także licencje ArcGIS i inne urządzenia geomatyczne, przyrostomierze, skanery biometryczno-przyrostowe i wiele innych.

Pełny dostęp studentów do laboratoriów oraz bogatych zasobów bibliotecznych Wydziału i Uczelni ułatwia realizację oferty dydaktycznej i naukowej Wydziału. Wydział dysponuje pełnym dostępem do elektronicznych źródeł informacji naukowej, w tym do zasobów wynikających z ogólnokrajowej licencji akademickiej. Pracownicy i studenci mogą korzystać z zasobów Biblioteki Głównej UR, dysponującej księgozbiorem 356 210 woluminów książek, a także bogatej oferty czasopism, spośród których 84 tytuły dedykowane są kierunkowi leśnictwo.

Infrastrukturę dydaktyczną stanowi 5 sal wykładowych o łącznej liczbie 474 miejsc, w tym dwie aule o powierzchni 162 i 164 m² przeznaczonych dla 144 studentów każda. Sale wyposażone są we właściwą aparaturę audiowizualną, są klimatyzowane, posiadają stanowiska komputerowe. Poszczególne instytuty i zakłady naukowe dysponują własnymi salami dydaktyczno-laboratoryjnymi, wyposażonymi w komputery, rzutniki, a także stosownie do specjalności przynależnymi ekspozycjami, zbiorami i kolekcjami.

Baza dydaktyczna Jednostki została przez studentów oceniona pozytywnie. Ponadto Uczelnia zapewnia zainteresowanym studentom dostęp do sal dydaktycznych poza godzinami zajęć co zostało potwierdzone przez samych zainteresowanych. Na Wydziale studenci mogą korzystać z własnych komputerów, wykorzystując bezprzewodową sieć internetową zainstalowaną w budynkach Uczelni. Do dyspozycji studentów jest Biblioteka Główna UR oraz Inne Biblioteki Naukowe znajdujące się w Krakowie. Księgozbiór oraz dostęp do literatury i czasopism specjalistycznych został przez studentów oceniony pozytywnie. Studenci zwrócili uwagę na pełną dostępność zalecanej przez nauczycieli akademickich literatury.

Ważnym elementem kształcenia na kierunku „leśnictwo” jest praktyka gospodarcza. Wydział przykładą duże znaczenie do prawidłowego doboru miejsc odbywania tych praktyk, które są precyzyjnie opisane w Procedurze *”Zasady organizacji, realizacji i zaliczania praktyki na kierunku Leśnictwo”*. Podstawę organizacji praktyk stanowi porozumienie z zawarte w dniu 18 lipca 2002 r. pomiędzy Dyrektorem Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, a Dziekanami Wydziałów Leśnych SGGW w Warszawie, AR w Poznaniu i UR w Krakowie w sprawie odbywania praktyk studenckich studentów Wydziałów Leśnych. Studenci mogą odbywać praktykę w jednostkach: Lasów Państwowych, Parków Narodowych

i Krajobrazowych, Stacji Oceny Nasion, Leśnego Banku Genów w Kostrzycy, Biurach Urządzania Lasu, Wydziałach Ochrony Środowiska Urzędów Gminnych. **Jednostki wskazane jako miejsce odbywania praktyk są dobrane prawidłowo.** O wadze, jaką Wydział przywiązuje do efektów kształcenia zdobywanych przez studenta w ramach tych praktyk, świadczą wytyczne zawarte w ww. procedurze, gdzie precyzyjnie określono, w zależności od specjalności, jaka część praktyki może zostać odbyta w wymienionych jednostkach.

Zdaniem studentów baza dydaktyczna Wydziału pozwala na zdobycie zakładanych efektów kształcenia i jest przez nich pozytywnie oceniana.

Budynki Uczelni, w których odbywają się zajęcia dla studentów „leśnictwa” są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Bariery architektoniczne niwelowane są przez obecność podjazdów oraz windy. Władze Wydziału zadbały także o kompleksowe dostosowanie sanitariatów. Opiekę nad studentami niepełnosprawnymi sprawuje Pełnomocnik Rektora UR ds. Studentów Niepełnosprawnych.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Wydział Leśny UR, dzięki modernizacji infrastruktury dydaktycznej i laboratoryjnej, dysponuje bardzo dobrą bazą, która w pełni zaspokaja potrzeby kierunku i umożliwia prowadzenie zajęć dydaktycznych na wymaganym poziomie. Sale wykładowe, ćwiczeniowe, laboratoria i pracownie oraz ich wyposażenie, a także Hala Maszyn i Stacje Badawcze przyczyniają się do wysokiego poziomu kształcenia w zakresie przedmiotów technicznych, inżynierskich oraz realizacji badań. Również miejsca odbywania praktyk pozwalają na prawidłowe kształcenie w zakresie praktycznym.

Studenci i pracownicy kierunku mają do dyspozycji zasoby Biblioteki Głównej i czytelní Wydziału Leśnego, z bogatym księgozbiorem i komputerowym dostępem do baz literatury z zakresu leśnictwa. Studenci pozytywnie oceniają bazę dydaktyczną jednostki zwracając uwagę na jej dostępność poza godzinami zajęć. Budynki są kompleksowo przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

6). Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Walory Wydziału Leśnego UR w Krakowie wynikają nie tylko z ukierunkowania badań i dydaktyki na specyfikę lasów w rejonach górskich i w obszarach przemysłowych, z realizacji zadań programowych w zakresie gospodarki leśnej oraz ochrony zasobów leśnych, lecz także ze stabilnej kadry naukowo-dydaktycznej o znaczącej pozycji naukowej w kraju i zagranicą oraz znakomitej infrastruktury badawczej. Wydział pozyskuje znaczne środki na badania poprzez zgłaszanie licznych ofert badawczych, zarówno o charakterze naukowym (NCN), jak i praktycznym (NCBiR; LP), włącza wyniki badań o charakterze aplikacyjnym w działania otoczenia gospodarczego. W badaniach tych uczestniczą niejednokrotnie studenci i doktoranci.

Źródło finansowania	2010	2011	2012	2013	2014
BW (do 2011) oraz DS. łącznie	897 661	1 217 175	979 617	581 710	1 126 084
BM (badania młodych pracowników nauki i doktorantów w ramach DS.)	-	49 772	731 78	77 057	78 520
Granty NCN	-	153 808	678 671	693 477	672 965
Granty NCBiR	-	-	-	-	350 885
Granty inne (MNiSzW; Grant Norweski)	1 433 696	555 109	315 016	75 423	92 023
Badania Zamawiane (podmioty gospodarcze)	627 500	812 768	1 088 319	1 169 693	2 192 415
łącznie w PLN	2 958 857	2 788 632	3 134 801	2 597 360	4 512 892

Wykaz **źródeł finansowania** zamieszczony w tabeli wskazuje na stabilną sytuację finansową Wydziału, a także na umiejętność pozyskiwania środków zewnętrznych, np. grantów NCN, NCBiR czy Grantu Norweskiego. Należy podkreślić wzrastający udział środków pochodzących z zamówień podmiotów gospodarczych - z około 0,6 mln zł w 2010 r. do 2,2 mln zł w 2014 r. Wydział prowadzi szeroko zakrojoną **współpracę krajową i międzynarodową** zarówno w zakresie badań, jak i wymiany studenckiej, staży czy obozów naukowych. Studenci uczestniczą w badaniach naukowych poszczególnych jednostek i są współautorami publikacji. W ocenianym okresie liczba wspólnych publikacji wyniosła 124. Członkowie Koła Naukowego Leśników opublikowali wraz ze swymi opiekunami 32 prace, uprzednio prezentowane na krajowych i zagranicznych konferencjach i sesjach kół naukowych oraz innych konferencjach.

Dorobek naukowy Wydziału prezentujący osiągnięcia ostatnich 5 lat jest imponujący, wyraża się on liczbą 585 publikacji punktowanych zgodnie z listami A i B MNiSzW. W kolejnych latach 2010-2014 pracownicy Wydziału Leśnego opublikowali odpowiednio: 96, 93, 112, 126, 158 prac; co wskazuje na znaczący wzrost liczby publikacji (o 40%). Równie cenny jest zakres wykonanych monografii lub rozdziałów w monografiach, wynoszący łącznie 206 prac (w kolejnych latach: 34, 32, 27, 78, 35 prac). Zakres tematyczny publikacji całkowicie wpisuje się w tematykę merytoryczną kierunku, a wiele z prac ma wyraźny charakter praktyczny. Wiele prac opublikowano w najbardziej prestiżowych pismach naukowych z zakresu szeroko rozumianego leśnictwa, drzewnictwa, ochrony przyrody, biologii czy nauk o środowisku.

Na wizytowanym kierunku udział studentów w badaniach naukowych przejawia się przez działalność w kołach naukowych, pisanie publikacji, przy realizacji prac dyplomowych oraz poprzez udział w badaniach naukowych prowadzonych przez katedry. Swoje zainteresowania studenci mogą rozwijać przez działalność w Studenckim Kole Naukowym Leśników, które składa się z jedenastu sekcji zajmujących się różną tematyką. Głównym celem przyświecającym działaniu koła naukowego jest stwarzanie warunków umożliwiających środowisku studentów poszerzanie zakresu wiedzy nt. ich zainteresowań. Jej poszerzanie następuje przez wspólne prowadzenie obserwacji, badań, zgłębianie tematów wykraczających poza program studiów oraz poprzez udział w konferencjach naukowych. Koło naukowe funkcjonujące w jednostce posiada stały budżet, który ma pokryć koszty działania statutowego.

Przedstawiciele koła naukowego zwrócili uwagę na problemy pojawiające się przy pokryciu kosztów uczestnictwa w konferencjach naukowych – Uczelnia nie chce zwrócić kosztów przejazdu w przypadku koniecznego wykorzystania pojazdu prywatnego (gdy dojazd komunikacją publiczną nie jest możliwy). Zaleca się analizę powyższego problemu

i rozważenia możliwych źródeł oraz sposobów finansowania takiej formy podróży w wyjątkowych sytuacjach. Wydaje się, że odpowiednim rozwiązaniem powyższego problemu będzie umożliwienie studentom zwrotu kosztów przejazdu na podstawie ewidencji przebiegu pojazdu.

W ramach działalności w kołach naukowych lub indywidualnej działalności studenci mogą liczyć na pomoc ze strony Władz i Kadry Naukowej przy współrealizacji projektów badań naukowych i opublikowaniu wyników badań. Studenci aktywnie działający w kołach naukowych mogą również liczyć na możliwość realizacji badań naukowych w ramach prac dyplomowych. Ponadto przedstawiciele studenckiego koła naukowego stwierdzili, że czynnikiem wpływającym na intensyfikację prac naukowych oraz podwyższenie ich poziomu byłoby wprowadzenie konkursu na najlepszy studencki projekt naukowy na poziomie Uczelni. Jako warunek wprowadzenia takiego konkursu wskazano utworzenie dodatkowego budżetu rozdysponowanego do kół naukowych, które przedstawiły najlepsze prace naukowe.

Ponadto studenci są zapraszani przez kadrę dydaktyczną do wspólnego prowadzenia badań naukowych, co zostało potwierdzone podczas spotkania z ZO PKA.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.....

Pracownicy naukowo – dydaktyczni kierunku „leśnictwo” wykazują dużą aktywność naukową i publikacyjną, między innymi dzięki realizacji licznych grantów badawczych. Działalność naukowo – badawcza kadry kierunku ma bezpośredni związek z realizowanym procesem dydaktycznym. Dyplomanci oraz członkowie kół naukowych włączani są do prac badawczych i publikacji. Wydział prowadzi skuteczną współpracę z ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą poprzez udział w projektach badawczych, stażach, konferencjach, dydaktyce, wymianie pracowników i studentów. Na kierunku „leśnictwo” aktywnie funkcjonuje koło naukowe w działaniach którego studenci rozwijają swoją wiedzę, umiejętności oraz zainteresowania m.in. przez realizację badań naukowych. Ponadto studenci przy współpracy z kadrą naukową uczestniczą we wspólnych badaniach naukowych i opracowują publikacje naukowe.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1. Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Warunki i tryb rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia (stacjonarne i niestacjonarne) na rok 2013/2014 w UR określa Zał. Nr 1 do Uchwały Senatu Nr 45/2012 z dn. 28. 05. 2012 r. Uchwała zawiera podstawowe uregulowania dotyczące rekrutacji. Stanowi ona, że szczegółowy regulamin postępowania kwalifikacyjnego oraz sposób jego przeprowadzania ustala wydziałowa komisja rekrutacyjna. Przewodniczący wydziałowej komisji rekrutacyjnej organizuje postępowanie rekrutacyjne. Zasady rekrutacji określone są przez Senat Uniwersytetu Rolniczego. Rekrutację przeprowadza wydziałowa komisja rekrutacyjna, wyznaczony imiennie przedstawiciel wydziałowej rady samorządu studenckiego, ma prawo uczestniczyć w pracach komisji w charakterze obserwatora, a nadzoruje Uczelniana Komisja Rekrutacyjna.

Kandydaci na studia, będący osobami niepełnosprawnymi, starający się o przyjęcie na studia w UR na kierunek, na którym obowiązuje egzamin wstępny mogą wystąpić w trybie indywidualnym o przeprowadzenie egzaminu wstępnego w formie dostosowanej do potrzeb wynikających ze stopnia niepełnosprawności kandydata.

Oferta edukacyjna studiów pierwszego stopnia kierunku „leśnictwo” jest skierowana do absolwentów szkół średnich: techników leśnych, liceów profilowanych, liceów ogólnokształcących, klas nieprofilowanych i klas o profilu matematyczno-fizycznym, biologiczno-chemicznym i techników. Nabór na studia pierwszego stopnia kierunku „leśnictwo” ma charakter konkursowy i bierze pod uwagę punkty procentowe z przedmiotów rekrutacyjnych zdawanych w ramach egzaminu maturalnego. Do nich należą: biologia, chemia, fizyka z astronomią, geografia, matematyka. Liczbę osób przyjętych na I rok określa limit przyjęć. Wydziałowa komisja rekrutacyjna ustala listę zakwalifikowanych do przyjęcia na studia na podstawie kolejności wynikającej z obliczenia punktacji za egzamin maturalny. Wszystkie preferowane przedmioty są równoważne. Łączna suma punktów stanowi kryterium zakwalifikowania do przyjęcia na I rok studiów.

Oferta dla kandydatów na drugi stopień studiów kierunku „leśnictwo” jest skierowana do absolwentów uczelni wyższych, którzy ukończyli pierwszy stopień studiów na kierunku „leśnictwo” lub pokrewnych, na których zakres treści tematycznych i efektów kształcenia jest zbliżony do zakresu treści tematycznych i efektów kształcenia na pierwszym stopniu studiów kierunku „leśnictwo” na Wydziale Leśnym UR w Krakowie. Nabór na studia drugiego stopnia może ubiegać się osoba, która uzyskała dyplom z tytułem inżyniera na kierunku, na który się ubiega lub z tytułem inżyniera lub magistra inżyniera na kierunku pokrewnym. Wykaz kierunków pokrewnych dla kierunku leśnictwo określa Rada Wydziału. Za kierunek pokrewny uznaje się taki, na którym zrealizowane są wszystkie kompetencje inżyniera, a efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskane na studiach pierwszego stopnia pokrywają się nie mniej niż w 50% z efektami kształcenia obowiązującymi na kierunku leśnictwo. Kierunki pokrewne dla leśnictwa: ogrodnictwo, ochrona środowiska (st. inżynierskie), technika rolnicza i leśna, rolnictwo, inżynieria środowiska. Warunkiem kontynuacji studiów na II stopniu jest uzupełnienie treści programowych z 1-5 przedmiotów wskazanych przez prodziekana, realizowanych na studiach I stopnia.

Rejestracja kandydatów odbywa się na stronie www uczelnianego systemu *Elektronicznej Rejestracji kandydatów* (ERK). Po wstępnym zakwalifikowaniu na studia, składane są dokumenty, wymagane w postępowaniu rekrutacyjnym. Informacje o warunkach rekrutacji corocznie zamieszczane są na stronie Wydziału.

Stosowane na Wydziale zasady i tryb postępowania kwalifikacyjnego przy rekrutacji studentów są przejrzyste i zapewniają właściwą weryfikację przygotowania kandydatów na studia. Są one zgodne z postanowieniami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i unormowaniami wewnętrznymi.

2). system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen

Szczegółowy program kształcenia przedmiotowego oraz stosowane formy zaliczania zajęć zostały szczegółowo określone w sylabusach, które są udostępniane studentom (stały dostęp w Dziekanacie oraz za pośrednictwem systemu USOS i jednorazowo na pierwszych zajęciach). Zasady zaliczania przedmiotu przedstawiane są przez nauczyciela akademickiego prowadzącego dany przedmiot w trakcie pierwszych zajęć w semestrze. Przedstawione zasady są ściśle przestrzegane. Ewentualna zmiana formy zaliczenia przedmiotu następuje

wyłącznie za zgodą studentów. Studenci mogą, jak to stwierdzili, bezproblemowo uzyskać szczegółowe informacje nt. prac weryfikujących wiedzę oraz popełnionych w nich błędów podczas zajęć lub konsultacji z nauczycielami akademickimi. Ponadto studenci zwrócili uwagę na możliwość przeprowadzenia konsultacji z kadrą dydaktyczną drogą elektroniczną (e-mail). Mogą oni również ubiegać się o egzamin komisyjny na warunkach określonych w regulaminie studiów.

Obowiązujący program studiów, zdaniem studentów, jest dostosowany do możliwości oferowanych przez Uczelnię, która w ich ocenie stara się zapewnić odpowiednią jakość kształcenia, a nabycie założonych efektów kształcenia w trakcie realizacji toku studiów jest osiągalne na każdym etapie kształcenia. Zdaniem studentów stosowane formy weryfikacji wiedzy, w tym ocena stopnia nabycia umiejętności i kompetencji są dobrane właściwie, dzięki czemu pozwalają na sprawdzenie efektów w każdym z obszarów kształcenia.

System oceny osiągnięć zdaniem studentów jest zrozumiały, przejrzysty i obiektywny. Składową oceny nabytych efektów kształcenia jest również ocena bieżących postępów w nauce z uwzględnieniem aktywności w trakcie zajęć.

Realizowany na Wydziale proces kształcenia charakteryzuje się odpowiednim doбором celów i treści. Idea dobrego jakościowo kształcenia nawiązuje do wieloletnich tradycji kierunku leśnictwa na Uniwersytecie Jagiellońskim. Budowany od roku akad. 2012/2013 program studiów opiera się na dotychczasowych standardach kształcenia dla kierunku „leśnictwo”. W obowiązującym programie zakładane efekty kierunkowe i przedmiotowe są spójne z obszarowymi. Weryfikacja efektów kształcenia dokonuje się na wszystkich etapach procesu dydaktycznego. Według opinii studentów system punktacji ECTS odpowiada nakładowi ich czasu i wysiłkowi, które muszą ponieść aby osiągnąć zakładane efekty kształcenia. Poza przekazywaną informacją na początku realizacji przedmiotu, studenci mają możliwość przeglądania treści sylabusów w systemie USOS.

Przegląd funkcjonowania systemu ECTS na ocenianym kierunku pozwala wyrazić opinię, że są spełniane uwarunkowania sprecyzowane w rozporządzeniu MNiSzW z 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (z dnia 5 października 2011 r., ze zm.).

3). struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Struktura i organizacja programu studiów na kierunku „leśnictwo” sprzyja międzynarodowej mobilności studentów, m.in. poprzez stosowanie systemu transferu i akumulacji punktów ECTS oraz dzięki kursom językowym, których celem jest przygotowanie studentów do wyjazdu do Uczelni partnerskich. Zdaniem studentów Uczelnia zapewnia wysoki poziom nauczania języka obcego przez zatrudnienie wysoko wykształconej kadry lektorskiej oraz wykorzystywaniu laboratoriów językowych. Studenci mogą uczęszczać na lektoraty z języka angielskiego, niemieckiego oraz rosyjskiego. W ich opinii wielkość grup na zajęciach języka obcego pozwala na przeprowadzanie konwersacji, które rozwijają umiejętność posługiwania się językiem obcym nowożytnym.

W celu ułatwienia wyjazdów na wymianę studencką Uczelnia posiada podpisane umowy bilateralne z wieloma ośrodkami dydaktycznymi w Europie. Studenci mogą skorzystać z wyjazdu do jednej z dwudziestu jeden Uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus Plus oraz do jednej z dziewięciu uczelni w ramach programu CEEPUS.

Analiza programu realizowanego na kierunku pozwala stwierdzić, że spełnione są warunki rozporządzenia MNiSzW w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (z dnia 14 września 2011 r.), szczególnie w części dotyczącej uzyskanych efektów

kształcenia wyrażonej w odpowiedniej liczbie punktów ECTS. Spełnienie normatywnych warunków dostarcza studentom możliwość wymiany krajowej, jak i międzynarodowej. Dotyczy to krótkoterminowych pobytów badawczych oraz spotkań grup roboczych odbywających się w ramach programów i akcji. Studenci biorący udział we współpracy międzynarodowej mają możliwość zdobywania nowych, cennych doświadczeń i poszerzania wiedzy oraz doskonalenia językowego. Studenci są poinformowani o możliwościach wymiany międzyuczelnianej, w tym międzynarodowej. Informacje na temat programów wymian międzynarodowych mogą znaleźć kompleksowo na stronie internetowej uczelni oraz na plakatach informacyjnych. Uniwersytet stwarza możliwości uczestnictwa w wymianie międzynarodowej (w programie ERASMUS) i ma podpisane umowy z uniwersytetami w Austrii, Czechach, Finlandii, Hiszpanii, Niemczech, Norwegii i Słowenii. W opinii studentów system organizacji wymian międzynarodowych jest przystępny i umożliwia bezproblemowe odbycie i zaliczenie części studiów w zagranicznej uczelni z uwzględnieniem przenoszenia osiągnięć. W celu wspierania i zintensyfikowania mobilności studentów powołany został *Pełnomocnik Dziekana ds. Współpracy Międzynarodowej Wydziału Leśnego*.

Według Wydziału, udział studentów i nauczycieli akademickich w programach międzynarodowych oraz wymianie z zagranicznymi ośrodkami akademickimi stopniowo zwiększa się. W latach 2012 - 2014 w programach COST oraz różnych pakietach programów edukacyjnych ERASMUS uczestniczyło jako wyjeżdżający 41 studentów i 76 nauczycieli akademickich, z kolei przyjeżdżających odpowiednio - 73 i 10. Wymiana nauczycieli akademickich (wyjazdy za granicę i przyjazdy z innych ośrodków) ma bardzo duży wpływ na jakość kształcenia i zachęca też do mobilności studentów. Ważnym elementem jest też współpraca kierownictwa Wydziału z partnerami zagranicznymi w ramach dyskusji o strategii edukacji leśnej Unii Europejskiej.

Aktywność pracowników na polu współpracy międzynarodowej, w oparciu o najnowsze wyniki badań, ułatwia aktualizację treści wykładów. Udział nauczycieli i studentów w realizacji międzynarodowych grantów, doskonalenie umiejętności badawczych oraz dostęp do dorobku naukowego odwiedzanych instytucji, stworzyło okazję do zapoznania z najnowszymi trendami badawczymi w leśnictwie. Współpraca z instytucjami zagranicznymi była też okazją do dyskusji i wymiany doświadczeń w zakresie udoskonalania procesu dydaktycznego, w tym także relacji z efektami kształcenia. Krótkoterminowe pobyty i staże zagraniczne pracowników naukowo-dydaktycznych pozwalają dodatkowo na opracowywanie prowadzonych zajęć, szczególnie w języku angielskim, ale również w j. niemieckim. W ofercie dydaktycznej na rok akademicki 2014/2015 znajdują się 14 przedmiotów w j. angielskim i 2 w j. niemieckim.

Mobilność studentów jak i pracowników naukowych ma duży wpływ na rozwój i atrakcyjność Wydziału - studenci podkreślają jego renomę wskazywaną również przez studentów obcokrajowców.

4). system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

System pomocy materialnej

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie *Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie* obejmującego wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy, podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu

z przedstawicielami samorządu, uwzględniając proporcje między stypendiami socjalnymi, a stypendiami rektora dla najlepszych studentów w sposób zgodny z art. 174 ust. 4 Ustawy. Sposób przyznawania świadczeń zdaniem studentów jest przejrzysty oraz zrozumiały. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej, w tym stypendium Rektora, pozostaje w kompetencjach uczelnianej komisji stypendialnej, powoływanej z poszanowaniem przesłanek art. 177 ust. 3 Ustawy. Decyzje wydawane studentom w sprawach pomocy materialnej zawierają wszystkie niezbędne elementy określone w art. 107 ust. 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Studenci niepełnosprawni, poza możliwością skorzystania z regularnego wsparcia przysługującego studentom, mają możliwość uzyskania dodatkowej pomocy w postaci stypendium specjalnego (§ 10. „*Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom UR*”, Zarząd. nr 25/2011 Rektora UR z dnia 3 października 2011 r., znowelizowane Zarząd. Nr 52/2014 w spr. wprowadzenia Regulaminu dofinansowania zadań związanych ze stworzeniem studentom i doktorantom UR, będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia”). Poza środkami finansowymi udzielane są również inne formy wsparcia, np. dofinansowanie kosztów kształcenia, pomocy prawnej, psychologicznej, doradztwa zawodowego.

Na Uczelni powołany jest *Pełnomocnik Rektora UR ds. Studentów Niepełnosprawnych*. Organizowane są spotkania osób niepełnosprawnych raz lub dwa razy w miesiącu.

Stypendium Rektora może uzyskać 10% najlepszych studentów, którzy uzyskali za rok studiów wysoką średnią ocen lub posiadają osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym.

Zasady przyznawania pomocy materialnej są studentom dobrze znane, wszelkie potrzebne informacje związane z funkcjonowaniem systemu przyznawania pomocy materialnej mogą uzyskać na stronie internetowej Uczelni oraz w Dziekanacie.

Również studenci Uniwersytetu Rolniczego mogą skorzystać ze stypendium przyznawanego przez Fundację Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej. Jest to stypendium przeznaczone dla studentów zamieszkujących w środowisku wiejskim i uzyskujących średnią arytmetyczną ocen z egzaminów minimum 4,70 za ostatni rok akademicki.

Dla najuboższych oraz dla studentów mieszkających daleko od Uczelni przeznaczone są Domy Akademickie, w których mogą zamieszkać. Warunki mieszkaniowe zostały ocenione pozytywnie. System opieki materialnej funkcjonuje prawidłowo.

System opieki naukowej i dydaktycznej

Studenci pozytywnie oceniają system opieki naukowej i dydaktycznej. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów podczas wyznaczonych godzin konsultacji. W trakcie spotkania studenci zwrócili uwagę na dostępność kadry naukowej również poza wyznaczonymi godzinami zajęć oraz konsultacji – podczas przerw pomiędzy zajęciami oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Dziekan pełni dyżury, w trakcie których jest dostępny dla studentów. Wymiar czasowy prowadzonych konsultacji oraz pełnionych dyżurów studenci uznali za wystarczający. Studenci posiadają stały dostęp do niezbędnych informacji poprzez stronę internetową Jednostki oraz system USOS, gdzie mogą znaleźć m.in. harmonogramy zajęć, terminy obligatoryjne, regulaminy dotyczący studiowania oraz wszelkie wnioski (m.in. o przyznanie świadczeń pomocy materialnej). Ponadto wszelkie informacje studenci mogą uzyskać w Dziekanacie lub za pośrednictwem gablot informacyjnych umieszczonych na terenie Uczelni.

Karty przedmiotów (sylabusy) są znormalizowane, funkcjonują w systemie informatycznym Uczelni (USOS). Są one rozbudowane, ich struktura zawiera wszystkie niezbędne informacje. Zawierają one: (a) Informacje ogólne (kierunek, specjalność, profil, stopień, forma, koordynator, nazwa przedmiotu, język, literatura, cel przedmiotu - zwykle kilka celów kształcenia; (b) efekty kształcenia dla przedmiotu (stosowany jest podział na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne oraz odniesienia do efektów: kierunku, inżynierskich i obszaru); (c) szczegółowy opis przedmiotu (oprócz części zasadniczej - treści programowych - wymienia się formę zajęć, liczbę godzin kontaktowych i pracy własnej oraz kod USOS określający ocenę formującą i podsumowującą - wymagania są wystandaryzowane); (d) sposoby sprawdzania uzyskania efektów kształcenia dla przedmiotu; (e) wymagania do zaliczenia efektów kształcenia dla przedmiotu; (f) statystyka przedmiotu (m.in.: liczba godzin zajęć, liczba punktów, nakład pracy własnej studenta, udział proc. przedmiotu w ogólnej liczbie godzin pracy studenta w roku).

Opierając się na opisach poszczególnych części sylabusu, szczególnie części (d) można stwierdzić, że każdy efekt jest możliwy do zweryfikowania (oczywiście dla przedmiotów, które mają wszystkie wypełnione części opisu). Taki sposób oceny jest prosty i przejrzysty.

Wskazane jest uzupełnienie i uporządkowanie, w szczególności w grupie przedmiotów do wyboru, sporadycznie brakujących wpisów informacji, m.in.: celu kształcenia, zakładanych efektów kształcenia, kryteriów oceniania, wykaz literatury. Należałoby ujednolicić zapis pozycji bibliograficznych (m.in.: brak wskazań co w wykazie wielu pozycji należy do literatury podstawowej i uzupełniającej, uporządkować układ pozycji bibliograficznych, kolejność zapisu poszczególnych elementów w wykazie (np. przyjąć system „autor - rok” (tzw. *Harvard system*)), nawet w ramach przedmiotu występuje różnorodność zapisu.

Harmonogram zajęć oraz obciążenie semestralne zostały przez studentów ocenione pozytywnie. W trakcie spotkania z ZO PKA studenci zwrócili uwagę na bardzo dobre ułożenie zajęć dydaktycznych (stopniowe zwiększanie poziomu trudności, brak występowania konieczności posiadania wiedzy, której zdobycie nie było dotychczas możliwe w trakcie realizacji procesu kształcenia) oraz brak tzw. okienek. Również pozytywnie oceniono brak powtarzania się treści na zajęciach.

Studenci mają możliwość indywidualizacji programu studiów przez wybór specjalności, przedmiotów fakultatywnych lub w drodze indywidualnego programu i planu studiów. Warunkiem uzyskania indywidualnego programu studiów jest ukończenie pierwszego roku studiów, ze szczególnie dobrymi wynikami w nauce. Studenci mogą również starać się o uzyskanie indywidualnej organizacji studiów w przypadkach określonych w regulaminie studiów.

Zasady dyplomowania są znane studentom wizytowanego kierunku. Na spotkaniu z ZO zwrócili oni uwagę na dowolność wyboru promotora z całej kadry dydaktycznej oraz stwierdzili, że posiadają możliwość wyboru tematu pracy dyplomowej spośród tematów zaproponowanych przez Uczelnię. Mogą oni również samemu zaproponować temat pracy dyplomowej.

Godziny otwarcia działów odpowiedzialnych za obsługę studentów, zdaniem studentów są dostosowane do ich potrzeb, a w przypadku wzmożonej pracy godziny dostępności pracowników wspierających proces dydaktyczny zostają wydłużone. Studenci bardzo pozytywnie ocenili kompetencje oraz kulturę pracy pracowników powyższych działów. W ramach możliwości studenci mogą również liczyć na pomoc ze strony pracowników Uczelni poza godzinami pracy.

Zasady odpłatności za studia określone są w *Zarządzeniu nr 44/2014 Rektora Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja z dnia 9 lipca 2014 r. w sprawie odpłatności za świadczone usługi edukacyjne na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w roku akademickim 2014/2015*. W zarządzeniu tym zawarto szczegółowe informacje o wszystkich opłatach. Uczelnia prowadzi przejrzystą politykę pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne. Akty prawne regulujące politykę opłat są udostępniane studentom w dziekanacie.

Nowo przyjęci studenci przechodzą szkolenie, podczas którego informowani są o obowiązujących regulaminach w Uczelni, prawach i obowiązkach oraz funkcjonowaniu Szkolnictwa Wyższego.

W trakcie spotkania studenci zwrócili uwagę na dużą pomoc ze strony Władz Wydziału oraz Uczelni w przypadku występujących problemów oraz nieprawidłowości. Każdy zgłaszany problem jest rozpatrywany indywidualnie oraz w miarę możliwości na korzyść studentów.

Działalność wspierająca rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny:

W Uniwersytecie Rolniczym działa Samorząd Studencki charakteryzujący się dwupoziomową strukturą – na szczeblu wydziałowym oraz uczelnianym. Samorząd aktywnie uczestniczy w życiu kulturalno-społecznym Uczelni, organizując akcje integrujące studentów (juwenalia, otrzęsiny, akcje charytatywne) oraz reprezentuje studentów przed Władzami przy występujących problemach. Studenci stwierdzili, że w przypadku występujących problemów zawsze mogą zgłosić się do samorządu studenckiego, który zawsze stara się im pomóc.

Samorząd Studencki posiada stały budżet oraz dodatkowo może starać się o dofinansowanie zadaniowe. Współpraca z władzami Uczelni została oceniona pozytywnie oraz przedstawiciele samorządu stwierdzają, że współtworzą relację opartą na szacunku i zrozumieniu dla potrzeb studentów.

W uczelni działa Biuro Karier, które zostało powołane do życia z dniem 28 września 2007 roku. Do zadań Biura Karier należą:

- I. Prowadzenie pokazów i warsztatów rekrutacyjnych dla studentów Uniwersytetu,
- II. Prowadzenie kursów, warsztatów i szkoleń wykraczających poza program studiów, prowadzonych przez ekspertów z przemysłu dla studentów UR,
- III. Udział w procesie oceny jakości kształcenia (prowadzenia badania losów zawodowych absolwentów),
- IV. Organizacja praktyk oraz staży studenckich,
- V. Oferowanie pracy tymczasowej lub w niepełnym wymiarze dla studentów,
- VI. Organizowanie targów pracy.

Działalność Biura Karier jest studentom dobrze znana.

Jako słabszą stronę procesu kształcenia studenci konieczność pokrywania kosztów za przejazdy do Krynicy – Zdrój w ramach zajęć objętych programem studiów oraz brak informacji zwrotnej po przeprowadzonym badaniu ewaluacyjnym zajęć dydaktycznych.

Studenci pozytywnie oceniają istniejący na Wydziale system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej. Na system opieki naukowej i dydaktycznej składa się: możliwość korzystania z zasobów Biblioteki Głównej UR (wydawnictwa zwarte, ciągłe, tematyczne bazy danych), bogato wyposażonej czytelnia na Wydziale, konsultacje pracowników naukowo-dydaktycznych wydziału (w tym on-line), seminaria specjalistyczne i dyplomowe, Studenckie Koła Naukowe Wydziału (Koło Naukowe Leśników składa się z 12 sekcji - obozy naukowe, opracowywanie referatów i posterów, uczestnictwo w sesjach naukowych), opieka naukowa i organizacyjna opiekuna naukowego danego roku studiów, opieka Koordynatora praktyk studenckich i wyjazdów zagranicznych (w ramach programów ERASMUS, CEPUS), pomoce dydaktyczne

zamieszczane na internetowych stronach pracowników (na stronach wersje elektroniczne skryptów, tabel, schematów obliczeniowych), możliwość uzyskania wyjaśnień i pomocy prowadzącego zajęcia poprzez pocztę internetową, możliwość wsparcia dydaktycznego za pomocą internetowego systemu uczelnianego USOS (system umożliwia bezpośrednio dotarcie z informacjami do dowolnej grupy zajęciowej studentów), opieka studentów realizowana w trakcie całego procesu dydaktycznego poprzez bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia dydaktyczne (podczas wykładów, ćwiczeń, seminariów dyplomowych), wsparcie dydaktyczne podczas dyżurów, duże wsparcie podczas dyplomowania.

Studenci mają możliwość wyboru tematu pracy dyplomowej i promotora. W okresie przygotowywania pracy mogą poznać tajniki pracy naukowej, a w trakcie zajęć w ramach seminariów dyplomowych zdobyć umiejętności prezentowania wyników pracy, umiejętność obrony przyjętych rozwiązań i metod. Wsparciem naukowym jest również możliwość uczestnictwa studentów we wszelkiego rodzaju projektach naukowo-badawczych będących elementem badań realizowanych w poszczególnych jednostkach Wydziału.

Studenci nie mają uwag do czasu pracy Dziekanatu.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Unormowania i procedury dotyczące procesu rekrutacji pozwalają na prawidłowe przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego na oba poziomy studiów. Stosowane na Wydziale zasady i tryb postępowania kwalifikacyjnego przy rekrutacji studentów są przejrzyste i zapewniają właściwą weryfikację przygotowania kandydatów na studia.**
- 2) System punktacji ECTS odpowiada nakładowi czasu i pracy, które muszą ponieść studenci aby osiągnąć zakładane efekty kształcenia. System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, co potwierdza stosowanie zaliczeń etapowych, kolokwii czy to, że znaczny nacisk położony jest na aktywny udział studentów w zajęciach i bieżącą ocenę ich aktywności.**
- 3) Organizacja programu kształcenia, w tym system punktów ECTS na kierunku sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów. Uczelnia stwarza studentom możliwości wymiany zagranicznej oraz krajowej. Studenci nie wykazują dużego zainteresowania mobilnością.**
- 4) System pomocy naukowej, materialnej i dydaktycznej wspiera rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów. System opieki naukowej, dydaktycznej oraz materialnej jest prawidłowy. Władze Uczelni dokładają wszelkich starań, by rozwój naukowy studentów odpowiednio korespondował z rozwojem kulturalnym, społecznym oraz zawodowym.**

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie powołany został na mocy Uchwały nr 5/2007 Senatu z dnia 26 stycznia 2007 r. wprowadzającej w Akademii Rolniczej Uczelniany System Jakości Kształcenia. Podstawy działań związanych z funkcjonowaniem Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia ustanowione zostały Zarządzeniami Rektora Uczelni z 30 maja 2007 r.: Nr 15/2007 w sprawie: *wprowadzenia Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia w AR*; Nr 16/2007 w sprawie: *hospitacji zajęć dydaktycznych* oraz Nr 17/2007 w sprawie: *oceny przez studentów zajęć dydaktycznych oraz zasięgania opinii absolwentów o jakości kształcenia*.

Zarządzenie Nr 15/2007 Rektora Uczelni w sprawie: *wprowadzenia Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia w AR* sporządzone zostało na dosyć dużym poziomie ogólności, określa jednak podstawowe wytyczne dla funkcjonowania Systemu.

W Zarządzeniu przyjęto, iż do zasadniczych celów USJK należy monitorowanie procesu dydaktycznego dla: „zapewnienia odpowiedniego poziomu kształcenia oraz troska o podnoszenie jego jakości; podnoszenie jakości i efektywności pracy dydaktycznej; informowanie społeczeństwa, w tym w szczególności kandydatów na studia, pracodawców oraz władz różnych szczebli o jakości kształcenia i poziomie wykształcenia absolwentów”.

Zgodnie z powyższym Zarządzeniem działania Systemu obejmują: monitorowanie standardów kształcenia - analizę i ocenę zgodności programów, dobór kadry nauczającej z dorobkiem naukowym lub/i dydaktycznym z zakresu kierunku, obsada zajęć; ocenę przebiegu procesu kształcenia - analizę dokumentacji obejmującej m.in. charakterystykę kierunku, sylwetkę absolwenta, program kształcenia, sylabusy, praktyki, wymagania egzaminacyjne, w tym dyplomowe oraz tryb i sposób przeprowadzanych hospitacji zajęć dydaktycznych; ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć oraz wyposażenia sal dydaktycznych - na podstawie dokumentacji i wizytacji zajęć (w zakresie wszystkich typów pomieszczeń dydaktycznych, ich wyposażenia, w tym w środków audiowizualnych oraz dostępu studentów do komputerów, biblioteki i czytelni i dostęp studentów do komputerowych baz danych i katalogów); ocenę dostępności informacji na temat kształcenia.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni opiera się na systemach wydziałowych, jednak część działań realizowana jest na poziomie Uczelni m.in. poprzez działanie Władz, w tym Rektora Uczelni, Senatu, Prorektora ds. Dydaktycznych i Studenckich, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia czy Senackiej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich (sprawującej nadzór nad realizacją zadań wynikających z USJK).

W Uniwersytecie Rolniczym powołane zostały na kadencję 2012-2016 następujące komisje:
- przez Senat Uczelni - m. in. Senacka Komisja ds. Dydaktycznych i Studenckich (sprawująca nadzór nad funkcjonowaniem Systemu i realizacją wynikających z niego zadań – w składzie poszerzonym o Prorektora ds. Dydaktycznych i Studenckich oraz Pełnomocnika Rektora ds. jakości Kształcenia); Senacka Komisja ds. Oceny Kadr (do której kompetencji m.in. należy: strategia w zakresie polityki kadrowej i płacowej, ocena okresowa nauczycieli akademickich oraz pracowników administracji) oraz Senacka Komisja ds. Analiz i Odwołań (dokonująca analizy wyników oceny okresowej, rozpatrująca odwołania od ocen negatywnych Komisji

oceniających) - odpowiednio Uchwały: Nr 75/2012 z dnia 28 września 2012 r. oraz Nr 82/2012 z dnia 26 października 2012 r.;

- przez Rektora – Rektorska Komisja ds. Nagród opiniująca wnioski o przyznanie nagród oraz Rektorska Komisja ds. Własnego Funduszu Stypendialnego, corocznie przeprowadzająca wśród pracowników i studentów konkursy na stypendia naukowe (Zarządzenie Nr 48/2012 z dnia 22 listopada 2012 r.).

Rektor Uczelni Zarządzeniem Nr 17/2013 z dnia 15 marca 2013 r. powołał ponadto na kadencję 2012-2016 Pełnomocników Rektora, w tym Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, do którego zadań należy koordynacja prac związanych z zapewnieniem jakości kształcenia, przegląd corocznych raportów samooceny Jednostek, analiza stanu zatrudnienia kadry oraz nadzór nad przebiegiem ankietyzacji i hospitacji. Senat w każdym roku akademickim dokonuje analizy i oceny funkcjonowania USJK na podstawie sporządzanej przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia zbiorczej oceny funkcjonowania Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia opracowywanej na podstawie raportów rocznych Jednostek Uniwersytetu. Wyniki i wnioski z rocznej oceny zbiorczej opiniuje oraz przyjmuje Senacka Komisja ds. Dydaktycznych i Studenckich, następnie Senat Uczelni – w toku wizytacji zapoznano się m.in. z raportami Pełnomocnika ds. jakości Kształcenia za rok akademicki: 2011/2012 (Senat UR w dniu 25 stycznia 2013 r.) oraz 2012/2013 (SKdsDiS w dniu 20 lutego 2014 r.; Senat UR w dniu 28 lutego 2014 r.).

W § 4 pkt. 1 Statutu Uczelni określone jest, że działalność wydziałów organizują i prowadzą rady wydziałów i dziekani, natomiast § 8 Zarządzenia Nr 15/2007 Rektora Uczelni w sprawie *wprowadzenia Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia w AR* stanowi, iż z Uczelnianym Systemem Jakości Kształcenia integralnie związane są Wydziałowe Systemy Jakości Kształcenia, a zasady ich funkcjonowania regulują postanowienia m.in. rad wydziałów.

Rada Wydziału Leśnego podejmuje decyzje odnoszące się do tworzenia i prowadzenia kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale, niekiedy jednak zatwierdzanie uchwał Rady Wydziału leży w kompetencji Senatu Uczelni, jako organu nadrzędnego.

Działanie Rady Wydziału Leśnego wspierane są przez następujące, powołane na kadencję 2012-2016 Wydziałowe Komisje, w tym koordynującą i pełniącą nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem WSZJK - Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich:

- Wydziałową Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich (bezpośrednio odpowiedzialną za sprawy związane z prowadzeniem kształcenia na kierunkach oraz za opracowywanie merytoryczne i formalne dokumentacji programu kształcenia); Wydziałową Komisję ds. Rozwoju Kadry (m.in. wypracowującą *strategię w zakresie polityki kadrowej na Wydziale Leśnym, opiniującą wnioski o zatrudnienie, zajmującą się czynnościami w zakresie przebiegu przewodów doktorskich i postępowaniem w sprawie nadania tytułu naukowego*); Wydziałową Komisję ds. Oceny Pracowników (zajmującą się *oceną okresową nauczycieli akademickich, opiniowaniem wniosków w sprawie odznaczeń oraz w sprawie nagród*); Wydziałową Komisję ds. Nauki (do której zadań należą: *ocena i inicjowanie badań naukowych na Wydziale, sprawy związane z wyposażeniem w aparaturę badawczą i analiza jej wykorzystania, współpraca naukowa z jednostkami pozawydziałowymi, opiniowanie wniosków o stypendia dla nauczycieli akademickich z Rektorskiego Funduszu Stypendialnego*).

Zadania powyższych ciał kolegialnych oraz przewodniczących Komisji w kadencji 2012-2016 Rada Wydziału Leśnego zatwierdziła Uchwałami, odpowiednio: nr 135 i 136/2012 z dnia 19

września 2012 r., natomiast skład Wydziałowych Komisji przyjęty został na posiedzeniu RW w dniu 17 października 2012 r.

W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na Wydziale Leśnym Rada Jednostki podjęła Uchwałę nr 135/2013 z dnia 25 września 2013 r. powołującą Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK). Przewodniczący poszczególnych wymienionych poniżej Zespołów jednocześnie są członkami Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich. W skład struktury Systemu wchodzi:

- Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia (do którego zadań należy: analiza ankiet studenckich – oceny przedmiotu/nauczyciela (poziom ocen, zjawiska godne rozpowszechnienia, zjawiska niepożądane), analiza danych z hospitacji zajęć – wnioski pozytywne/negatywne, analiza ankiet absolwentów – oceny całego toku studiów, analiza danych z systemu antyplagiatowego, tworzenie i doskonalenie procedur oraz raportowanie dla Zespołu 2 i 3 oraz Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK). Zespół przekazuje informacje do dziekana z wykazem (rankingiem) ocen nauczycieli oraz sprawozdanie zbiorcze dla Rady Wydziału. Dziekan przeprowadza rozmowę z nauczycielami uzyskującymi najniższe oceny. Uzyskanie niskich ocen i/lub negatywnej ocenie podczas hospitacji skutkuje wyznaczeniem dodatkowych hospitacji;

- Zespół Oceny Efektów Kształcenia (weryfikacja osiągania zakładanych efektów kształcenia (EK), analiza struktury uzyskiwanych przez studentów ocen, weryfikacja punktacji ECTS, ocena kompetencji nauczycieli (kwalifikacje zawodowe - publikacje, kwalifikacje dydaktyczne - hospitacje/ankiety, kursy doszkalające), tworzenie i doskonalenie procedur oraz raportowanie dla: Zespołu 3 i Dziekana oraz raport roczny dla USZJK;

- Zespół Oceny i Doskonalenia Programu Studiów (analiza kierunkowych efektów kształcenia kierunku (EKK), efektów przedmiotowych (EKp), treści przedmiotów oraz propozycje zmian na podstawie konfrontacji z zapotrzebowaniem rynku, wnioskami interesariuszy zewnętrznych (Rada Społeczno-Konsultacyjna), potrzebą internacjonalizacji studiów, zapewnieniem mobilności studentów; wnioskowanie/opiniowanie usunięcia/wprowadzenia przedmiotu, zmian kolejności, zakresu, treści przedmiotów. Weryfikacja punktacji ECTS., analiza infrastruktury (biblioteka, warunki zajęć), doskonalenie jakości obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego, ocena działalności Koła Naukowego, aktywności publikacyjnej, mobilności i innych działań studentów służących realizacji EKK, ocena działań promocyjnych oraz dostępności informacji, tworzenie i doskonalenie procedur oraz raportowanie dla: dziekana oraz raport roczny USZJK;

- Rada Społeczno-Konsultacyjna - doradcze ciało kolegialne pracodawców, której powołanie pozytywnie zaopiniowała Rada Wydziału Leśnego na posiedzeniu w dniu 5 czerwca 2013 r. Rada Społeczno-Konsultacyjna działa na podstawie Regulaminu Prac, a do jej zadań należy: wyrażanie opinii o ogólnych kierunkach rozwoju Wydziału; promowanie Wydziału; wyrażanie opinii w innych sprawach Wydziału przedłożonych pod obrady Rady Społeczno-Konsultacyjnej przez jej Przewodniczącego lub przez Dziekana. Z posiedzeń Rady sporządzane są protokoły.

Statut Uniwersytetu Rolniczego stanowi, iż organem jednoosobowym kierującym Wydziałem jest Dziekan, który odpowiada za realizację uchwał Senatu i Rady Wydziału, doskonalenie procesu kształcenia oraz reprezentuje Wydział w Uczelni. Wymienione powyżej Wydziałowe Komisje wspierają Dziekana w zakresie zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku oraz oceną i analizą osiąganych efektów kształcenia i doskonaleniem programu studiów i metod jego realizacji.

W ramach obowiązującego na Wydziale Leśnym Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonują następujące procedury zatwierdzone przez Radę WL na posiedzeniach do dnia 25 czerwca 2014 r.:

- Zasady organizacji, realizacji i zaliczania praktyki na kierunku „leśnictwo”,
- Procedura zgłaszania i wyboru przedmiotów fakultatywnych,
- Procedura wyboru specjalizacji na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych I stopnia na kierunku Leśnictwo,
- Procedura wyboru specjalności na studiach stacjonarnych na kierunku „leśnictwo”,
- Procedura dyplomowania,
- Procedura kontroli oryginalności prac dyplomowych studentów,
- Procedura hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników Wydziału Leśnego,
- Procedura walidacji efektów kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Leśnym,
- Procedura oceny przez studentów zajęć dydaktycznych oraz zasięgania opinii absolwentów o jakości kształcenia na Wydziale Leśnym.

Powyższe procedury dostępne są na stronie internetowej Wydziału Leśnego - <http://wl.ur.krakow.pl/index/site/2345>.

W toku wizytacji po zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją związaną z pracami Rady Wydziału Leśnego, Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich oraz Komisji ds. Oceny Kadry stwierdzono, iż na posiedzeniach powyższych ciał kolegialnych poruszane były min. kwestie dotyczące analizy ankiet studenckich, efektów kształcenia, ocenie nauczycieli akademickich. Przedstawiono również *Analizy ankiet personalnych* za następujące lata akademickie: 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013 oraz 2013/2014.

Obowiązek monitorowania losów zawodowych absolwentów uczelni wyższych, jaki nakłada znowelizowana Ustawa o szkolnictwie wyższym, realizuje Biuro Karier i Szkolenia Praktycznego (powołane na mocy Zarządzenia nr 1/2003 Rektora Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie z dnia 31 stycznia 2003 r.). W sierpniu 2013 roku Biuro Karier uzyskało akceptację Prorektora ds. Dydaktycznych i Studenckich Uczelni w zakresie: procedury badania losów zawodowych absolwentów, wzoru formularza zgodny na udział w badaniu, oraz ankiet badania losów zawodowych absolwentów I i II stopnia. Zgodnie z obowiązującą procedurą, badanie losów zawodowych absolwentów przeprowadza się drogą elektroniczną po 3 i 5 latach oraz dodatkowo po upływie 1 roku od daty ukończenia studiów. Na podstawie zebranych wyników powinny zostać opracowane raporty obejmujące wydział, które otrzymują dziekani wydziałów oraz Rektor Uczelni - uczelniany raport zbiorczy. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika jednak, że z uwagi na niską responsywność stworzenie raportu nie było możliwe.

Wewnętrzne przepisy związane z obszarem jakości kształcenia dostępne są na stronie internetowej Wydziału Leśnego - <http://wl.ur.krakow.pl/index/site/2247>. Można tam znaleźć m.in. przepisy prawne związane z WZZJK, opis Systemu, schemat organizacyjny, zadania poszczególnych ciał kolegialnych oraz procedury.

Na kierunku „leśnictwo” podstawowymi metodami służącymi ocenie i zapewnieniu jakości kształcenia są m.in.: ankiety studenckie służące ewaluacji kadry dydaktycznej; hospitacje zajęć dydaktycznych; okresowe oceny pracowników naukowo-dydaktycznych, m.in. pod kątem prowadzonej przez nich działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.

Opracowane wyniki ankietyzacji wraz z rekomendacjami oraz zaleceniami są przedstawiane w postaci Raportu rocznego.

Analiza ostatnich raportów rocznych wykazała, że jest to narzędzie skuteczne, wskazujące obszary działalności Wydziału wymagające poprawy, a co najważniejsze – wnioski płynące z tych dokumentów są wdrażane i przynoszą zamierzone efekty:

- *organizacja studiów – uwagi dotyczące nierównomiernego obciążenia godzinami poszczególnych semestrów; działania naprawcze: od roku akademickiego 2014/2015 przeniesiono z najbardziej obciążonego semestru (rok II semestr 4) przedmiot : Dendrometria na semestr 3 (rok II).*

Obecnie studenci już pozytywnie wypowiadają się o siatce godzin i rozkładzie zajęć.

- *w okresie z kilku poprzednich lat praca dziekanatu oceniana w stopniu niezadowolającym; działania naprawcze – zmiana organizacji pracy dziekanatu oraz zmiana pracowników (między innymi związku z przejściem na emeryturę). W efekcie w roku akademickim 2013/2014 absolwenci ocenili pracę dziekanatu bardzo dobrze.*

Obecnie studenci pozytywnie oceniają pracę dziekanatu.

- *W poprzednich latach bardzo słabo oceniona została wymiana zagraniczna studentów; działania naprawcze: powołanie pełnomocnika dziekana ds. wymiany międzynarodowej, utworzenie konsorcjum 5- ciu wydziałów leśnych: Uniwersytet Nauk Stosowanych w Rovaniemi, (Koordynator); Uniwersytet Nauk Stosowanych w Tampere, Finlandia; Szwedzki Uniwersytet Rolniczy w Umeå, Szwecja; Uniwersytet Rolniczo-Leśny im. Mendla w Brnie, Czechy; Szkoła Wyższa (College) w Inverness, Szkocja; Wydział Leśny, Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie (gospodarz IP Course). Aktywny udział studentów w ramach programów: Erasmus, Ceepus, Cost. Wyjazd 40 studentów na wydział leśny w Zvoleniu w roku akad. 2014/2015 w ramach podpisanej umowy o wymianie.*

Jest to obszar działalności Wydziału, który wymaga dalszych działań mających na celu zwiększenie aktywności studentów w zakresie wymiany międzynarodowej.

- *Interesariusze zewnętrzni (Rada Społeczno-konsultacyjna) zgłosiła postulat potrzeby pogłębienia przez studentów wiedzy z zakresu zagadnień ekonomiczno-gospodarczych, gospodarki finansowej wiedzy o rynku drzewnym oraz zarządzania i kompetencji na szczeblach administracyjnych PGL Lasy Państwowe.*

W roku akademickim 2014/2015 Rada Wydziału zleciła współprowadzenie zajęć z tego zakresu osobie o dużym doświadczeniu praktycznym w PGL Lasy Państwowe.

Na podstawie tej dokumentacji można stwierdzić, iż w Uczelni dokonywany jest bieżący monitoring realizacji procesu kształcenia: monitorowanie kwalifikacji nauczycieli akademickich uczestniczących w procesie kształcenia na kierunku, ocena jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia, monitorowanie warunków kształcenia, weryfikacja zakładanych efektów kształcenia, ocena dostępności informacji na temat kształcenia, badanie losów absolwentów uczelni.

Studenci mogą znaleźć niezbędne informacje dotyczące wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na stronie internetowej Wydziału. Jednostka wypracowała prawidłową strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę kolejnych korekt programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów. Działania na Wydziale zmierzają do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Powyższa analiza działania WSZJK na Wydziale Leśnym uprawnia do stwierdzenia, że system ten został w pełni wdrożony, dostarcza wielu cennych informacji Władzom Wydziału i Uczelni oraz jest prawidłowo wykorzystywanym narzędziem do ciągłego doskonalenie procesu kształcenia w tej Jednostce.

Stosowana do tej pory forma udostępniania informacji o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów w formie papierowej oraz na stronie internetowej została rozszerzona, poprzez wprowadzenie systemu USOS. Zastosowane metody w pełni zaspakają potrzeby informacje w zakresie toku studiów. Pewnej poprawy wymaga przekaz informacji dotyczącej działań mających na celu zapewnienie jakości kształcenia. Studenci zwracali uwagę, że nie wszystkie informacje do nich docierają. W zakładce na stronie internetowej Wydziału znajdują się dokumenty regulujące funkcjonowanie WSZJK, natomiast zakładka Raport roczny jest pusta.

- 2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

W procesie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku „leśnictwo” uczestniczą zarówno interesariusze wewnętrzni: studenci, kadra dydaktyczna ocenianego kierunku, organy kolegialne i jednoosobowe Uczelni, Wydziałowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia, Zespół Oceny Efektów Kształcenia, Zespół Oceny i Doskonalenia Programu Studiów i Wydziałowa Komisja ds. Dydaktycznych i Studenckich, jak i interesariusze zewnętrzni - Rada Społeczno-Konsultacyjna. Wydział utrzymuje bardzo szerokie kontakty z interesariuszami zewnętrznymi w celu współpracy w zakresie badań naukowych, projektów dyplomowych i prac magisterskich organizowania staży i praktyk studenckich, przede wszystkim z głównym pracodawcą dla absolwentów Wydziału – Państwowym Gospodarstwem Leśnym „Lasy Państwowe”. Konieczność ciągłego dostosowywania się do zmiennych warunków otoczenia i podejmowania nowych wyzwań skłoniła do stałej współpracy przedstawicieli środowisk nauki i edukacji oraz praktyki. W ramach tej współpracy określono szeroki zakres działań na polu edukacji. Przedstawiciele Lasów Państwowych uczestniczą w opracowywaniu programów kształcenia, proponują nowe formy oferty edukacyjnej, prowadzą wykłady dla studentów, umożliwiają studentom odbycie praktyk zawodowych.

Na wizytowanym kierunku budową kultury jakości kształcenia zainteresowani są także studenci. Angażują się oni w pracę wewnętrznych organów działających na rzecz zapewnienia jakości kształcenia i mają wpływ na doskonalenie tej jakości. Samorząd Studencki współuczestniczy w tworzeniu oraz opiniuje regulamin studiów, a także regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom. Studenci zasiadający w Radzie Wydziału mogą zgłaszać uwagi do programów kształcenia i w ich opinii przedstawiane uwagi są uwzględniane. Samorząd Studencki opiniuje wszystkie akty prawne dotyczące studentów wydziału (plan studiów, plan zajęć, harmonogram sesji i inne dokumenty.) Liczba

przedstawicieli studentów w Radzie Wydziału spełnia przesłanki art. 67 ust. 4 Ustawy. Ponadto przedstawiciele Samorządu Studenckiego są członkami Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich.

Uczelnia prowadzi ankietyzację ewaluacyjną zajęć, **jednak opracowane wyniki przeprowadzanego badania nie są udostępniane studentom**. Podczas spotkania z ZO PKA jednogłośnie stwierdzili chęć uzyskania informacji zwrotnej mówiącej o podjętych działaniach w związku z uzyskanymi wynikami ankietyzacji. W związku z powyższym zaleca się wprowadzenie informacji zwrotnej kierowanej do studentów poprzez system USOS mówiącej o podjętych działaniach w związku z uzyskanymi wynikami przeprowadzonej ankietyzacji. Pomimo braku powyższej informacji studenci znają celowość ankietyzacji oraz widzą jej wpływ na poprawę jakości kształcenia np. przez wymianę kadry dydaktycznej.

Na podstawie Raportu Samooceny oraz przedstawionych w trakcie wizytacji dokumentów, rozmów z władzami Wydziału, pracownikami i studentami można stwierdzić, że wkład pracowników Wydziału w budowanie i realizację Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia jest bardzo wyraźny, a przyjęte procedury i rozwiązania są prawidłowe.

W ostatniej ocenie PKA jako słabe strony Wydziału wskazano: *zbyt duże obciążenie dydaktyczne kadry (średnio 400, a nawet 600-800 godzin) może studentom utrudniać dostęp do konsultacji, sale dydaktyczne wymagają modernizacji, a budynek lepszego dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych, nierównomierne rozłożenie zajęć w niektórych dniach tygodnia (nieliczne przypadki; studenci zgłaszają słabą współpracę z Władzami Dziekańskimi; skarżą się na godziny pracy Dziekanatu i sygnalizują niewłaściwy stosunek niektórych pracowników naukowo-dydaktycznych do słuchaczy; należy uzupełnić bądź dostosować do obowiązujących norm dokumentację pracowników i studentów.*

Przeprowadzony generalny remont budynku, zmniejszająca się liczba studentów, przy stałej liczbie pracowników, a przede wszystkim działania podjęte przez Władze Wydziału w zasadzie wyeliminowały zastrzeżenia sformułowane w trakcie poprzedniej wizytacji. Dotychczas Wydział nie podlegał ocenie przez instytucje międzynarodowe.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+/-	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+/-	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

-- nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Struktura Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale jest przejrzysta i formalnie zdefiniowana. Procedury oraz narzędzia służące budowaniu wysokiej jakości kształcenia są prawidłowo stosowane. System ten jest spójny i ma charakter kompleksowy. Proces kształcenia jest monitorowany i poddawany okresowej ocenie, a wyniki tej oceny stanowią podstawę jego doskonalenia. Poprawy wymaga proces informowania interesariuszy wewnętrznych, głównie studentów, o wynikach działań WSZJK.
- 2) W procesie budowania kultury jakości i zapewniania wysokiej jakości kształcenia udział biorą przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy, w tym przedstawiciele praktyki gospodarczej. Wkład pracowników Wydziału w budowanie i realizację Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia jest bardzo wyraźny i znaczący. Na wysoką ocenę zasługuje aktywny udział przedstawicieli pracodawców w procesie kształtowania koncepcji kształcenia i formułowania efektów kształcenia. Wydział tworząc system zapewniania jakości kształcenia zaangażował studentów bezpośrednio w działania mające na celu zapewnianie jakości kształcenia. Ankietyzacja kadry dydaktycznej cieszy się zainteresowaniem wśród studentów i w ich ocenie skutecznie wpływa na doskonalenie procesu kształcenia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			

6	prowadzenie badań naukowych ³		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Kształcenie w zakresie leśnictwa ma w Krakowie ponad 100-letnią tradycję i swoje początki miało w ramach Uniwersytetu Jagiellońskiego. Przyjęte przez Wydział cele strategiczne są zbieżne z misją Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie i ściśle nawiązują do strategii kształcenia realizowanej przez Uczelnię. Opracowana koncepcja kształcenia na kierunku „leśnictwo” wpisuje się ściśle w misję Wydziału Leśnego, związaną z misją Uczelni.

Realizowany program kształcenia (przyjęte efekty kształcenia) gwarantuje studentom dostęp do najnowocześniejszej wiedzy z zakresu leśnictwa i wybranych zagadnień z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarowania jego zasobami, umożliwia wykształcenie wysokiej klasy specjalisty poszukiwanego przez rynek pracy. Służy temu również specjalizacja Wydziału związana z gospodarką leśną w terenach górskich i przemysłowych. Opracowany system efektów kształcenia uzyskiwanych w ramach poszczególnych przedmiotów został opracowany we współpracy z przedstawicielami środowiska pracodawców. Proces dyplomowania jest prowadzony prawidłowo, prace dyplomowe są na bardzo dobrym poziomie, ich ocena w zasadzie nie budzi zastrzeżeń.

Minimum kadrowe na ocenianym kierunku jest spełnione. Wśród nauczycieli stanowiących minimum kadrowe jest bardzo wiele osób o znaczącym dorobku naukowym. Duża liczba nauczycieli wliczonych do minimum kadrowego powoduje, że stosunek liczby nauczycieli do liczby studentów jest bardzo korzystny i wynosi 1:30. Minimum kadrowe cechuje również wysoka stabilność. Struktura kwalifikacji kadry dydaktycznej jest w pełni adekwatna do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia, a polityka kadrowa jest zgodna z założeniami ocenianego kierunku, wszystkie zajęcia są prowadzone przez specjalistów wysokiej klasy.

Wydział posiada dobrą bazę naukową i dydaktyczną. Badania naukowe prowadzone przez ocenianą jednostkę mają ścisły związek z kształceniem na kierunku „leśnictwo”, a ich wysoka jakość jest udokumentowana coraz licznymi publikacjami zamieszczanymi w międzynarodowych czasopismach z tzw. listy JCR. Studenci kierunku „leśnictwo” uczestniczą w badaniach naukowych, w tym także w realizacji projektów badawczych oraz mają zapewnione odpowiednie wsparcie naukowe, dydaktyczne, materialne i społeczne.

Wszystkie te czynniki łącznie dają pełną gwarancję prowadzenia prawidłowego procesu kształcenia na kierunku „leśnictwo”

³ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Na Wydziale opracowano i wdrożono przejrzystą strukturę zarządzania jakością kształcenia oraz odpowiednie procedury i narzędzia służące zapewnianiu tej jakości. W procesie budowania kultury jakości i zapewniania wysokiej jakości kształcenia udział biorą przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy, w tym przedstawiciele praktyki gospodarczej. Działania Władz Wydziału jednoznacznie wskazują na przykładanie wielkiej wagi do kształcenia absolwentów zgodnie z zapotrzebowaniem płynącym od potencjalnego pracodawcy, jakim są Lasy Państwowe. Dostrzega się wymierne efekty działania tego systemu w zakresie doskonalenia organizacji kształcenia na ocenianym kierunku.

Oceniając możliwości rozwoju wizytowanego kierunku należy stwierdzić, że kierunek ten staje się coraz bardziej popularny na rynku edukacyjnym i narażony jest na silną konkurencję. Dlatego też, dużym wyzwaniem dla władz Uczelni i Wydziału kierunku będzie w przyszłości takie modyfikowanie oferty kształcenia, aby kierunek „leśnictwo” prowadzony na Wydziale z dużym tradycjami był nadal atrakcyjny dla kandydatów. Sprostanie oczekiwaniom kandydatów, jak również dostosowanie oferty dydaktycznej do oczekiwań rynku pracy będzie warunkiem stabilnego utrzymywania naboru na dotychczasowym poziomie.

Doskonalenia wymagają następujące aspekty funkcjonowania kształcenia na tym kierunku:

- wskazane jest uzupełnienie i uporządkowanie sylabusów, w szczególności w grupie przedmiotów do wyboru,
- zaleca się wprowadzenie oceny opiekuna zakładowego, który może bezpośrednio ocenić wykorzystanie wiedzy oraz nabycie umiejętności podczas praktyki studenckiej;
- zaleca się przypisanie punktów ECTS praktyce gospodarczej wprowadzenie weryfikacji efektów kształcenia w przypadkach zwalania z tych praktyk.
- udoskonalenie systemu przekazywania studentom wyników ewaluacji zajęć i innych działań WSZJK;
- poszukiwanie lepszych metod kontaktu z absolwentami;
- rozwiązanie problemu pokrywania kosztów dojazdów studentów na obowiązkowe zajęcia do stacji terenowych.

W odpowiedzi na raport z wizytacji - ocena programowa kierunku „leśnictwo” dokonanej na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie w dniach 27-28 marca 2015 r. Rektor Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie przesłał informacje uzupełniające do Raportu ZO PKA.

W odpowiedzi szczegółowo ustosunkowano się do zaleceń przedstawionych w podsumowaniu Raportu. W wszystkich przypadkach zaproponowano podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie tych niewielkich uchybień, jakie stwierdzono w czasie wizytacji. Na podkreślenie zasługuje, że zaproponowane działania już zostały częściowo zrealizowane, a wszystkie będą zrealizowane w roku akademickim 2015/2016. Powyższe wyjaśnienia **nie stanowią przesłanek** do zmiany oceny poszczególnych kryteriów.

*Przewodniczący Zespołu Oceniającego
prof. dr hab. Krzysztof Pulikowski*

